

KAINUUN LIITTO

Sosiaali- ja terveydenhuollon ennakointi Kainuussa

**Kainuun kuntien sosiaali- ja
terveydenhuollon henkilöstön
määrä, rakenne ja eläkepoistuma
2003-2020**

Kainuun liitto 2003

Kainuun liiton julkaisusarja D:18

Sosiaali- ja terveydenhuollon ennakointi Kainuussa -hanke

KAINUUN LIITTO

Sosiaali- ja terveydenhuollon ennakointi Kainuussa -hanke

SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON ENNAKOINTI KAINUUSSA

Kainuun kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön määrä, rakenne ja eläkepoistuma 2003-2020

D:18

Kainuun liitto 2003

Sosiaali- ja terveydenhuollon ennakointi Kainuussa –hanke

S 00964

Julkaisu D:18

Julkaisija:

Kainuun liitto

Sosiaali- ja terveydenhuollon ennakointi Kainuussa –hanke

Kauppakatu 1, 87100 Kajaani

Puh. 08-7171 11

fax. 08-7171 260

www.kainuu.fi/kainuunliitto

ISSN 0788-4370

Kajaani 2003

ESIPUHE

Kainuun liiton Sosiaali- ja terveydenhuollon ennakointi Kainuussa –hankkeen yhtenä tavoitteena on selvittää, kuinka suuri on sosiaali- ja terveydenhuoltoalan eläkepoistuma ja missä ajassa se realisoituu. Tavoitteen tarkastelujakso ulottuu vuodesta 2002 aina vuoteen 2020 saakka. Eläkepoistuman realisointia selvitetään kahdessa erillisessä julkaisussa (D:15 ja D:18). Raporttien antamaa tietoa toivotaan käytettävän rinnan tarkasteltaessa alan eläköitymistä.

Raportti eläkepoistumasta 2002-2020 (julkaisu D:15) kattaa sekä sosiaali- ja terveydenhuollon eläköitymisen että koko julkisen alan eläköitymisen tarkastelun aina vuodesta 2002 vuoteen 2020 saakka. Selvityksen pohjana on Kuntien eläkevakuutuksen (KEVA) tilastot vuosilta 2001-2051, joista on laskettu kunnittaiset virallisen eläkeiän mukaiset poistumat KVTEL –vakuutetuista (1.8.2003 alkaen KuEL) Kainuussa. Laskelmissa on myös huomiotu KEVA:n tuottama maakuntatasoinen eläkepoistumaennuste. Tarkastelu kattaa myös Valtion eläketurvan piiriin kuuluvien (VEL) henkilöiden eläköitymisenennusteen, esimerkiksi opettajat sekä VAL- ja VALTAVA –laitoksissa työskentelevät. Aineiston lähtölukuina on käytetty viimeisimpiä, 31.12.2001, saatavilla olevia KVTEL –vakuutettujen määrää koskevia lukuja Kainuussa.

Raportin tavoitteena on tuottaa läpileikkaus sekä sosiaali- ja terveydenhuollon että koko julkisen sektorin eläköitymiseen ja sen ajalliseen toteutumiseen kunta-, ja maakuntatasolla. Lisäksi tarkastelulla on haluttu luoda tietokehikkoa alan ennakointia koskevaa määrällistä selvitystä varten. Julkaisun on tuottanut Oulun yliopiston Kajaanin Kehittämiskeskus, Aikuiskoulutus- ja aluekehitysyksikkö, tutkija Sirpa Korhonen. Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon ennakointi. Raportti eläkepoistumasta 2002-2020. Kainuun liitto 2003. Kainuun liiton julkaisusarja D:15.

Käsillä oleva **Kainuun kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön määrä, rakenne ja eläkepoistuma 2003-2020 julkaisu (D:18)** tarkentaa edellä mainittua kuntakohtaista eläköitymisselvitystä. Poistumaa koskevat tiedot on tarkennettu kunnittain siten, että laskelmissa on mukana vain kuntien vakinainen virka- tai työsuhteinen henkilökunta. Eläköitymistä koskevan tarkastelun ulkopuolelle on jätetty kaikki ne henkilöt, jotka työskentelevät jollakin tukimuodolla tai ovat tilapäisissä työsuhteissa. Lisäksi raportissa on kuvattuna eläkepoistuman lisäksi koko henkilökunnan määrä toimintayksikön tai tulosalueen mukaan sekä erikseen tukityöllistettyjen määrät. Tiedot kuvaavat syksyn 2003 tilannetta. Raportin tavoitteena on antaa täsmällinen tietoa tämän hetken henkilöstön määrästä, rakenteesta ja eläkepoistumasta.

Raportit löytyvät myös osoitteesta: www.kainuu.fi/kainuunliitto/sote/sote.htm.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ennakointi Kainuussa –hanke ja allekirjoittanut kiittää kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoita sekä henkilöstöhallintoa hyvästä yhteistyöstä ja pitkäjännitteisyydestä tietojen kokoamisessa ja saattamisessa reaaliaikaiseen muotoon. Raporttien toivotaan palvelevan kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelua niin Kainuun mallissa kuin tulevaisuuden ennakointityössä.

Kainuun liitto, joulukuu 2003

Erja Heikkinen

projektipäällikkö

Sosiaali- ja terveydenhuollon ennakointi Kainuussa -hanke

	sivu
ESIPUHE	
1. RAPORTIN TAVOITE JA TARKOITUS	7
1.1. Aineisto	7
1.2. Aineiston käsittely ja raportin eteneminen.....	7
2. SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON HENKILÖSTÖN RAKENNE JA ELÄKEPOISTUMA KAINUUSSA.....	8
2.1. Henkilöstön määrä, rakenne ja eläkepoistuma	8
2.1.1. Hyrynsalmen, Kuhmon, Paltamon, Puolangan, Ristijärven, Sotkamon, Suomussalmen, Vaalan ja Vuolijoen sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön eläkepoistuma	14
2.1.2. Henkilöstön eläkepoistuma kunnittain eri palveluissa	18
2.1.3. Kajaanin kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön eläkepoistuma	23
2.2. Sosiaali- ja terveydenhuollon eläkepoistuma koko Kainuussa	26
2.3. Sosiaali- ja terveydenhuollon eläkepoistuma ammattinimikkeittäin	30
3. YHTEENVETO	34
LÄHTEET	39

1. RAPORTIN TAVOITE JA TARKOITUS

Tämä, käsillä oleva raportti on toinen osa kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon (sote-ala) eläkepoistuman ajallista selvittämistä ja sen realisoitumista alan palveluissa. Selvityksen tiedot pohjautuvat kuntien antamiin tietoihin sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön eläköitymisestä syksyllä 2003. Reaaliaikaisella henkilöstön tilanteen tarkastelulla halutaan tuottaa tietoa niin tulevaisuuden ennakkoinnin pohjaksi kuin Kainuun hallintomallin valmisteluun, jossa henkilöstörakenteen selvittäminen on yksi tärkeä osa tulevaa palvelurakennetta.

Raportissa keskitytään kuvaamaan kuntakohtaisesti henkilöstön rakennetta, määrää ja eläköitymistä. Raportti on tarkoitettu ensisijaisesti kuntien omaan tiedon tarpeeseen henkilöstön tilanteesta. Raportista on pyritty tekemään sanallisesti lyhyt, mutta visuaalisesti kuvaava taulukoiden ja graafien avulla. Kainuun sairaanhoito- ja erityishuoltopiiriin osalta tiedot henkilöstön rakenteesta ja eläkepoistumasta on kuvattuna julkaisussa *Ikääntymisen ennakointi Kainuun sairaanhoito-, ja erityishuoltopiirissä*. Sirkka-Liisa Kauppinen, Tapio Rönkkö ja Aaro Rönkä. 2003. www.kass.fi. Koko ennakointia kuvaava prosessi yhteenvetokoosteinen on selvitetty hankkeen loppuraportissa.

1.1 Aineisto

Raportin lähtöaineistona on kuntien ilmoittamat tiedot henkilöstön määrästä ja eläkkeellejäämisvuosista vastuualue ja/tai tulosityksikkökohtaisesti. Kuntien kokoamat tiedot pohjautuvat Kuntien eläkevakuutuksen (KEVA:n) keräämiin henkilöstön eläköitymistietoihin. Tarkastelussa mukana ovat kokoaikaista ja osa-aikaista työaikaa tekevät vakinaiset ja määräaikaiset viranhaltijat ja työsuhteiset työntekijät. Sen sijaan esim. omaishoidon tuella työskentelevät tai hyvin lyhyissä työsuhteissa olleet tai työllistämistuella palkatut eivät ole tässä tarkastelussa mukana. Tiedot kuvaavat vuosia 2003-2020 tilannetta, kuitenkin niin että aina vuoteen 2015 tiedot ovat tarkempia ennusteita kuin vuodesta 2015 vuoteen 2020. Osa kunnista ei ole ilmoittanut enää vuoden 2015 jälkeisiä tietoja, mikä tulee huomioida poistumaa tarkasteltaessa vuoden 2015 jälkeen. Eläkkeelle jäämistä kuvaavat poistumamäärät ovat ns. virallisia eläköitymismääriä. Viralliset luvut kuvaavat vanhuuseläkeiän täyttämivuoden perusteella laskettua eläkkeelle jäämistä kussakin ammattiryhmässä. Taulukoissa on kuvattuna erikseen myös ennusteen mukainen eläköitymismäärä.

1.2. Aineiston käsittely ja raportin eteneminen

Tietosuojaperiaatteita noudattaen tiedot on pyritty käsittelemään ja esittämään siten, ettei niistä ole tunnistettavissa yksilöä koskevia tietoja, kuten henkilön nimeä tai syntymäaikaa kuvaavia tietoja. Tiedot on ryhmitelty niin, että niistä on laskettavissa kunnittain yksikkötason ja/tai vastuualueen (esim. terveyskeskus, päivähoito, avohoito jne.) ja ammattinimikkeittäin koskevia poistumalukuja. Lisäksi tuloksista on esitetty yhteenvetoluvut. Raportti etenee seuraavasti:

1. Henkilöstön määrää, rakennetta ja eläkepoistumaa kuvaavat tiedot
2. Henkilöstön poistuma Hyrynsalmen, Kuhmon, Paltamon, Puolangan, Ristijärven, Sotkamon, Suomussalmen, Vaalan ja Vuolijoen sote-alalla
3. Henkilöstön poistuma kunnittain eri palveluissa
4. Henkilöstön eläkepoistuma Kajaanin kaupungin sote-alalla
5. Henkilöstön eläkepoistumasta koko Kainuussa
6. Henkilöstön eläkepoistuma ammattinimikkeittäin
7. Yhteenveto

Aineiston tulokset esitetään pääasiassa graafisina kuvioina ja taulukoina.

2. SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON HENKILÖSTÖN RAKENNE JA ELÄKEPOISTUMA KAINUUSSA

2.1. Henkilöstön määrä, rakenne ja eläkepoistuma

Taulukossa 1 ja 2 on esitetty kuntien henkilöstön rakenne syksyn 2003 ilmoituksen mukaan. Taulukkoon on eroteltuna viroissa ja työsuhteissa olevan henkilöstön määrä, työllistettyjen määrä sekä eläkepoistuman osuus vuosina 2003-2012 ja 2013-2020. Henkilöstön määrä tässä taulukossa tarkoittaa sitä henkilöstöä, jonka kunnat ovat ilmoittaneet siirtyvän Kainuun hallinnoitun sote:n palvelukseen. Myös tukityöllistettyjen määrät on kerätty samassa yhteydessä. Taulukossa 3 on kuvattuna työllistettyjen kokonaismäärän lisäksi myös tieto siitä, onko paikka täytetty pääsääntöisesti jatkuvasti jollakin tukimuodolla. Taulukossa 4 henkilöstön määrää kuvataan palveluiden mukaan jaoteltuna. Henkilöstön poistumaa koskeva yksityiskohtaisempi tarkastelu käydään kappaleissa 2.1.1-2.1.3 ja 2.2.-2.3.

Taulukko 1. Henkilöstön määrä, työllistetyt ja eläkepoistuma Kainuun kunnissa (ei Kajaani)

Kunta	Yksikkö	Henkilöstö (syksy -03)	Työllistetyt (syksy -03)	Poistuma 03-12		Poistuma 13-20		Yhteensä %
				kpl	%	kpl	%	
Hyrynsalmi	Terveyskeskus	16	0	3	19	0	0	
	Vuodeosasto	16	3	3	19	1	6	
	Hammashuolto	4	0	0	0	0	0	
	Mielenterveystyö ja -palvelut	1	0	0	0	0	0	
	Päivähoito	11,5	0	2	17	7	61	
	Vanhustenhuolto (muistih.hoivakoti)	9	2	3	33	2	22	
	Kehitysvammahuolto	6	0	0	0	0	0	
	Kotihoito	10	3	2	20	1	10	
	Sosiaalityön hallinto- ja sosiaalityö	3	0	1	33	0	0	
	Terv.valv., ympäristöterv.h. ja eläinlääkintäh.	2	0	0	0	0	0	
Hyrynsalmi yhteensä	78,5	8	14	18	11	14	32	
Kuhmo	Terveyskeskus	63	1	13	21	6	10	
	Vuodeosasto	36	9	10	28	5	14	
	Hammashuolto	12	0	3	25	0	0	
	Mielenterveystyö ja -palvelut	14	1	4	29	2	14	
	Päivähoito	84	0	20	24	14	17	
	Vanhustenhuolto (hoivakoti)	20	7	5	25	0	0	
	Kehitysvammahuolto	20	9	5	25	1	5	
	Kotihoito	43	7	7	16	1	2	
	Sosiaalityön hallinto- ja sosiaalityö	7	0	1	14	0	0	
	Terv.valv., ympäristöterv.h. ja eläinlääkintäh.	4	0	0	0	0	0	
Kuhmo yhteensä	303	34	68	22	29	10	32	
Paltamo	Terveyskeskus (Kiehimähovi)	28	2	3	11	1	4	
	Vuodeosasto	21	3	4	19	1	5	
	Hammashuolto	5	0	0	0	0	0	
	Mielenterveystyö ja -palvelut	7	2	0	0	1	14	
	Päivähoito	26	0	7	27	5	19	
	Vanhustenhuolto (palvelutalo ja päivät.)	6	1	1	17	2	33	
	Kehitysvammahuolto	5	0	2	40	1	20	
	Kotihoito	12	2	2	17	1	8	
	Sosiaalityön hallinto- ja sosiaalityö	6	0	0	0	0	0	
	Terv.valv., ympäristöterv.h. ja eläinlääkintäh.	2	0	0	0	0	0	
Paltamo yhteensä	118	10	19	16	12	10	26	
Puolanka	Terveyskeskus	19	0	6	32	5	26	
	Vuodeosasto	22	0	13	59	5	23	
	Hammashuolto	2	0	0	0	0	0	
	Mielenterveystyö ja -palvelut	2	0	1	50	1	50	
	Päivähoito	20	0	6	30	8	40	
	Vanhustenhuolto (palveluasuminen)	10	1	3	30	3	30	
	Kehitysvammahuolto	3	1	0	0	0	0	
	Kotihoito	16	1	8	50	2	13	
	Sosiaalityön hallinto- ja sosiaalityö	9	0	2	22	2	22	
	Terv.valv., ympäristöterv.h. ja eläinlääkintäh.	2	0	0	0	0	0	
Puolanka yhteensä	105	3	39	37	26	25	62	

Kunta	Yksikkö	Henkilöstö (syksy -03)	Työllistetyt (syksy -03)	Poistuma 03-12		Poistuma 13-20		Yhteensä %
				kpl	%	kpl	%	
Ristijärvi	Terveyskeskus	6	0	1	17	0	0	
	Vuodeosasto	18	0	3	17	4	22	
	Hammashuolto	3	0	1	33	0	0	
	Mielenterveystyö ja -palvelut	0	0	0	0	0	0	
	Päivähoito	7	0	1	14	1	14	
	Vanhustenhuolto (palvelutalo, päivätoiminta)	0	0	0	0	0	0	
	Kehitysvammahuolto	0	1	0	0	0	0	
	Kotihoito	12	1	3	25	3	25	
	Sosiaalityön hallinto- ja sosiaalityö	3	0	1	33	0	0	
	Terv.valv., ympäristöterv.h. ja eläinlääkintäh.	0	0	0	0	0	0	
Ristijärvi yhteensä	49	2	10	20	8	16	37	
Sotkamo	Terveyskeskus (hallinto 5)	47	4	12	26	17	36	
	Vuodeosasto	23	2	10	43	4	17	
	Hammashuolto	12	0	1	8	5	42	
	Mielenterveystyö ja -palvelut	10	0	2	20	2	20	
	Päivähoito	78	4	18	23	25	32	
	Vanhustenhuolto(vanhaink. dementia, hoitokoti)	41	9	7	17	6	15	
	Kehitysvammahuolto	25	11	5	20	6	24	
	Kotihoito	31	8	7	23	11	35	
	Sosiaalityön hallinto- ja sosiaalityö	12	0	2	17	5	42	
	Terv.valv., ympäristöterv.h. ja eläinlääkintäh.	11	0	4	36	3	27	
Sotkamo yhteensä	290	38	68	23	84	29	52	
Suomus.	Terveyskeskus (hallinto 4)	52	1	12	23	8	15	
	Vuodeosasto	43	11	15	35	14	33	
	Hammashuolto	16	0	2	13	7	44	
	Mielenterveystyö ja -palvelut	10	0	4	40	2	20	
	Päivähoito	54	1	15	28	2	4	
	Vanhustenhuolto (hoitokoti)	30	9	10	33	9	30	
	Kehitysvammahuolto	23	7	3	13	7	30	
	Kotihoito	34	3	12	35	9	26	
	Sosiaalityön hallinto- ja sosiaalityö	12	0	1	8	8	67	
	Terv.valv., ympäristöterv.h. ja eläinlääkintäh.	2	0	0	0	1	50	
Suomussalmi yhteensä	276	32	74	27	67	24	51	
Vaala	Terveyskeskus	16		8	50	lukuja ei ilmoitettu		
	Vuodeosasto	22,5	1	4	18	0	0	
	Hammashuolto	5		0	0	0	0	
	Mielenterveystyö ja -palvelut	2		0	0	0	0	
	Päivähoito	29		9	31	0	0	
	Vanhustenhuolto	13	1	0	0	0	0	
	Kehitysvammahuolto	5	1	2	40	0	0	
	Kotihoito	9,5	1	4	42	0	0	
	Sosiaalityön hallinto- ja sosiaalityö	5		0	0	0	0	
	Terv.valv., ympäristöterv.h. ja eläinlääkintäh.	1,5		0	0	0	0	
Vaala yhteensä	108,5	4	27	25	0	0	25	
Vuolijoki	Terveyskeskus	14	0	5	36	1	7	
	Vuodeosasto	15	3	5	33	3	20	
	Hammashuolto	4	0	0	0	0	0	
	Mielenterveystyö ja -palvelut	2	0	0	0	0	0	
	Päivähoito	22	0	11	50	4	18	
	Vanhustenhuolto (ryhmäkoti, Emmakoti)	12	2	1	8	2	17	
	Kehitysvammahuolto	2	1	0	0	0	0	
	Kotihoito	8	0	1	13	1	13	
	Sosiaalityön hallinto- ja sosiaalityö (pakol.)	5	0	1	20	0	0	
	Terv.valv., ympäristöterv.h. ja eläinlääkintäh.	0	0	0	0	0	0	
Vuolijoki yhteensä	84	6	24	29	11	13	42	
Yhteensä	1412	137	343	24	248	18	42	

Taulukko 2. Henkilöstön määrä, työllistetyt ja eläkepoistuma Kajaanin kaupungin perusturvassa, tilanne syksyllä 2003.

Yksikkö	Henkilöstö (syksy -03)	Työllistetyt (syksy -03)	Poistuma 2003-2012		Poistuma 2013-2020		Poistuma yhteensä %
			Kpl	%	Kpl	%	
Hallinto ja yhteiset palvelut	28	3	6	21	6	21	43
Perusturvatoimisto	13		3	23	5	38	62
Perust. huolto	7		2	29	1	14	43
Keskusvarasto	2		1	50	0	0	50
Asiantuntijapalvelut	6		0	0	0	0	0
Päivähoito	289	2	45	16	93	32	48
Lohtajan päiväkot	23		3	13	5	22	35
Menninkäisen päiväkot	13		2	15	6	46	62
Pikku-Ketun päiväkot	23		1	4	7	30	35
Purolan päiväkot	18		2	11	5	28	39
Tapiolan päiväkot	15		0	0	8	53	53
Päiväkot Pegasos	9		0	0	3	33	33
Mäntylän päiväkot	25		7	28	8	32	60
Ratamon päiväkot	40		4	10	18	45	55
Päiväkot Hoijakka	11		3	27	5	45	73
Karusellin päiväkot	24		3	13	4	17	29
Kuurman päiväkot	36		8	22	12	33	56
Nakertajan päiväkot	17		1	6	5	29	35
Vanamon päiväkot	21		2	10	10	48	57
Päivähoidon yhteiset menot	14		2	14	4	29	43
Sosiaalipalvelut	95	2	21	22	35	37	59
Asuntopalvelut	3		0	0	2	67	67
Asumispalvelut ja toimintakesk.	28		5	18	9	32	50
Vammaispalvelut	6		1	17	1	17	33
Perheneuvonta	12		2	17	6	50	67
Sosiaalityö	13		4	31	2	15	46
Perhe- ja nuorisotyö	15		4	27	8	53	80
Etuuspalvelut	18		5	28	7	39	67
Vanhustenhuolto ja kotihoito	188	6	39	21	52	28	48
Hoitokodit	62		11	18	19	31	48
Vanhainkoti	12		3	25	2	17	42
Lyhytaikaishoito	14		3	21	5	36	57
Keskustan kotihoito	47		8	17	13	28	45
Lehtikankaan kotihoito	25		6	24	6	24	48
Teppanan kotihoito	24		5	21	7	29	50
Omaishoito	3		2	67	0	0	67
Kotihoidon yhteiset palvelut	1		1	100	0	0	100
Kaupunginsairaala	75	0	21	28	20	27	55
Akuuttiyksikkö	31		8	26	11	35	61
Kuntoutusyksikkö	19		7	37	1	5	42
Hoivayksikkö	23		6	26	8	35	61
Lääkekeskus	2		0	0	0	0	0
Avohoito	139	3	30	22	37	27	48
Pääterveysasema	37		13	35	10	27	62
Lehtikankaan terveysasema	16		3	19	4	25	44
Koulu- ja opiskelijaterveydenh.	11		7	64	1	9	73
Kainuun työvireys	16		0	0	4	25	25
Mielenterveysyksikkö	26		3	12	8	31	42
Erityisterapia	4		0	0	0	0	0
Fysioterapia	14		0	0	3	21	21
Röntgen	3		2	67	0	0	67
A-klinikka	6		1	17	3	50	67
Avohoito yhteiset palvelut	6		1	17	4	67	83
Hammashuolto	36	0	6	17	9	25	42
Keskustan hammashoitola	18		3	17	5	28	44
Lehtikankaan hammashoitola	7		1	14	2	29	43
Lohtajan hammashoitola	4		0	0	0	0	0
Teppanan/Kuurman hammashoitola	7		2	29	2	29	57
Ymp.valv, elintarv. ja ymp.lab.	14	0	2	14	0	0	14
Yhteensä	864	16	170	20	252	29	49

Taulukko 3. Eri tukimuodoin palkattu henkilöstö Kainuun kunnissa sote-alalla, tilanne syksyllä 2003

TERVEYSKESKUS	kpl	tehtävänimike	tukimuoto	täytetty jatkuvasti
	1	lab.apulainen	työllistämistuki	1
	1	toimistovirkailija	työllistämistuki+oppis.	1 (85 %)
	1	lähihoitaja	työllistämistuki	1 (85 %)
	1	varastoapul.	työllistämistuki (6kk)	1 (85 %)
	1	laitosmies	työllistämistuki (6kk)	1 (85 %)
	1	konekirjoittaja	yhdist./työllist.tuki	0
	1	hoitoapulainen	työllistämistuki	1
Yhteensä	7			6
VUODEOSASTO	kpl	tehtävänimike	tukimuoto	täytetty jatkuvasti
	4	sairaanhoidaja	työllistämistuki	3
	12	perushoitaja	11 työllist., 1 yhd.tuki	11
	3	lähihoitaja	2 työllist.tuki, 1 yhd.tuki	1
	9	hoitoapulainen	työllistämistuki	9
	4	laitosapulainen	työllistämistuki	4
Yhteensä	32			28
HAMMASHUOLTO	kpl	tehtävänimike	tukimuoto	täytetty jatkuvasti
	0			0
	0			0
	0			0
Yhteensä	0			0
MIELENTERV.TYÖ	kpl	tehtävänimike	tukimuoto	täytetty jatkuvasti
	1	lähihoitaja	työllistämistuki	1
	1	sairaanhoidaja	yhdistelmät/työllist.tuki	1
	1	hoitoapulainen	yhdistelmät./työllist.tuki	1
	2	ohjaaja	työllistämistuki	2
Yhteensä	5			5
PÄIVÄHOITO	kpl	tehtävänimike	tukimuoto	täytetty jatkuvasti
	4	päiväkotiapulainen	työllistämistuki	4
	1	kodinhoitaja	työllistämistuki	0
	1	päiväkotityöntekijä	työllistämistuki	1
	1	lastenhoitaja	yhdistelmätuki	1
				0
Yhteensä	7			6
VANHUSTENHUOLTO	kpl	tehtävänimike	tukimuoto	täytetty jatkuvasti
	19	hoitoapulainen	työllistämistuki	18
	10	lähihoitaja	1 työ.tuki+oppis, 8 työll.tuki	2
	6	osastoapulainen	työllistämistuki	6
	1	kotiavustaja	työllistämistuki	0
	1	vaateh.työnt.	työllistämistuki	1
	1	työhönpast.	työllistämistuki	1
Yhteensä	38			28

KEHITYSVAMMA-	kpl	tehtävänimike	tukimuoto	täytetty jatkuvasti
HUOLTO	1	hoitaja	työllistämistuki	1
	1	ohjausavust.	työllistämistuki	1
	1	työsuunnit.	työllistämistuki	1
	6	asuntola-apul.	työllistämistuki	6
	1	apuohtaja	kuntoutustuki	0
	5	ohjaaja	työllistämistuki	5
	6	leiriohjaaja	työllistämistuki (3 kk kesä)	6
	1	työsuunnit.	työllistämistuki	1
	7	hoitoapulainen	työllistämistuki	5
	1	keittäjä	työllistämistuki	1
	1	työkeskusapul.	työllistämistuki	1
Yhteensä	31			28
KOTIHOITO	kpl	tehtävänimike	tukimuoto	täytetty jatkuvasti
	11	kotiaavustaja	työllistämistuki	10
	10	lähihoitaja	9 työll.tuki, 1 yhd.tuki	9
	1	hoitoapulainen	työllistämistuki	1
	2	kodinhoitaja	työllistämistuki	2
	1	sh/th	työllistämistuki	1
	1	toimistotyö	yhdistelmätuki	0
Yhteensä	26			23
HALLINTO JA SOS.	kpl	tehtävänimike	tukimuoto	täytetty jatkuvasti
TYÖ	1	autolähetti	työllistämistuki	1
	1	ohjaaja	työllistämistuki	0
	1	toimistovirkailija	yhdistelmät/työmarkkinat.	0
	0			0
	0			0
Yhteensä	3			1
TERV.VALVONTA	kpl	tehtävänimike	tukimuoto	täytetty jatkuvasti
YMP.TERV.HUOLTO	0			0
ELÄINLÄÄKINTÄ	0			0
	0			0
	0			0
Yhteensä	0			0
MUU YKSIKKÖ	kpl	tehtävänimike	tukimuoto	täytetty jatkuvasti
	1	keittiöapulainen	yhdistelmätuki	1
	1	hoitoapulainen	työllistämistuki	1
	1	emäntä	yhdistelmät./työllist.tuki	0
	1	mikrotukihenkilö		0
Yhteensä	4			2
KAIKKI YHTEENSÄ	153		JOISTA JATKUVASTI TÄYTETTY	127

Taulukko 3 kuvaa Kainuun kuntien henkilöstötilannetta tukityöllistettyjen osalta syksyllä 2003. Kuntia pyydettiin ilmoittamaan, mihin tehtäviin erilaisilla tukimuodoilla henkilöitä on palkattu ja mitkä tehtävistä on täytetty jatkuvasti eri tukimuotoja hyväksi käyttäen. Syksyllä 2003 kunnissa työskenteli eri palveluissa yhteensä 153 henkilöä joko työllistämis- tai yhdistelmätuella. Suurin työllistettyjen määrä oli vanhustenhuollossa (38), terveyskeskuksen vuodeosastolla (32) ja kehitysvammahuollossa (31). Myös kotihoito työllisti 26 henkilön verran. Jatkuvasti täytettynä 153 paikasta oli 127 (83 %). Jatkuvasti täytetyt tukityöpaikat löytyvät em. palveluista.

Taulukko 4. Henkilöstön määrä sote-alan eri palveluissa kunnittain Kainuussa, tilanne syksyllä 2003

x)

Yksikkö	Hyrynsalmi	Kuhmo	Paltamo	Puolanka	Ristijärvi	Sotkamo	Suomus.	Vaala	Vuolijoki	Kajaani	Yhteensä
Terveyskeskus, avohoito	16	63	28	19	6	47	52	16	14	139	400
Vuodeosasto, kaupungin sairaala	16	36	21	22	18	23	43	22,5	15	75	292
Hammashuolto	4	12	5	2	3	12	16	5	4	36	99
Mielenterveyst. ja -palvelut	1	14	7	2	0	10	10	2	2		48
Päivähoito	11,5	84	26	20	7	78	54	29	22	289	621
Vanhustenhuolto	9	20	6	10	0	41	30	13	12	188	329
Kehitysvammahuolto	6	20	5	3	0	25	23	5	2		89
Kotihoito	10	43	12	16	12	31	34	9,5	8		176
Sosiaalit.hallinto- ja sosiaalityö	3	7	6	9	3	12	12	5	5	123	185
Terv.valv. ymp.tervh.ja eläinlääkintä	2	4	2	2	0	11	2	1,5	0	14	39
Yhteensä	78,5	303	118	105	49	290	276	108,5	84	864	2276

x) erilainen jaottelu

Taulukko 4 kuvaa kuntien henkilöstön määrää eri palveluissa. Taulukkoon on yhdistetty myös Kajaanin kaupungin perusturvan henkilöstö. Myös Kajaanin kaupungin terveysvalvonta, ympäristöterveydenhuolto ja eläinlääkintä on haluttu tuoda mukaan tarkasteluun, koska se siirtyy Kainuun hallintomallin valmistelussa sosiaali- ja terveydenhuollon maakunnallisten palveluiden kokonaisuuteen. Hallinnollisesti se kuuluu vuoden 2004 loppuun saakka teknisen toimialan alle. Kajaanin kaupungin erilainen vastuualuejako ei täysin anna palveluiden tasavertaista vertailuasetelmaa suhteessa muihin kuntiin. Kajaanissa esimerkiksi vanhustenhuolto kattaa sekä itse vanhustenhuollon palvelut että kotihoidon palvelut. Kehitysvammahuollon palvelut löytyvät sosiaalipalveluiden sisältä. Mielenterveyspalvelut kuuluvat Kajaanissa avohoidon palveluvalikoimaan.

Suurin määrä sote-vastualueen henkilöstöstä työskentelee päivähoidossa, 621 henkilöä ja terveyskeskuksessa/avohoidossa, 400 henkilöä. Kolmanneksi suurin henkilöstö löytyy vanhustenhuollosta (329) ja kotihoidosta (176). Kaiken kaikkiaan Kainuun sosiaali- ja terveydenhuolto työllistää lähes 2 300 henkilöä, joista suurin määrä on Kajaanin (864) ohella Kuhmossa (303), Sotkamossa (290) ja Suomussalmella (276). Pienin henkilöstömäärä on Ristijärvellä (49).

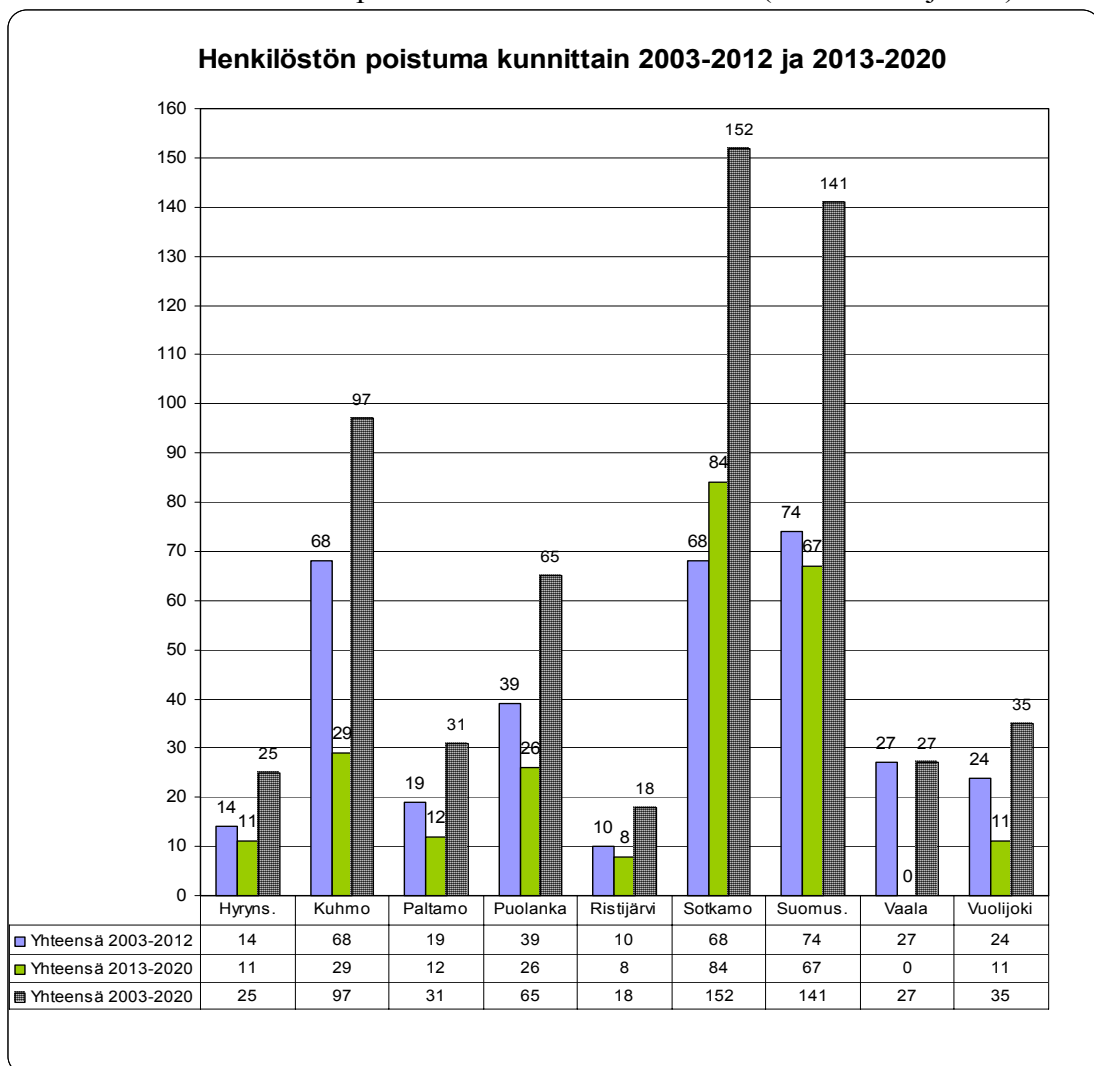
2.1.1. Hyrynsalmen, Kuhmon, Paltamon, Puolangan, Ristijärven, Sotkamon, Suomussalmen, Vaalan ja Vuolijoen sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön eläkepoistuma

Kuviossa 1 esitetään yhteenveto kuntien (lukuun ottamatta Kajaania) henkilöstön poistumasta ja kuviossa 2 poistumaa kuvataan palveluiden mukaan jaoteltuna. Kappaleeseen 2.1.2 on kerätty tiedot (kuvioissa 3-11) eläkepoistumasta tarkemmin kunnittain eri palveluissa.

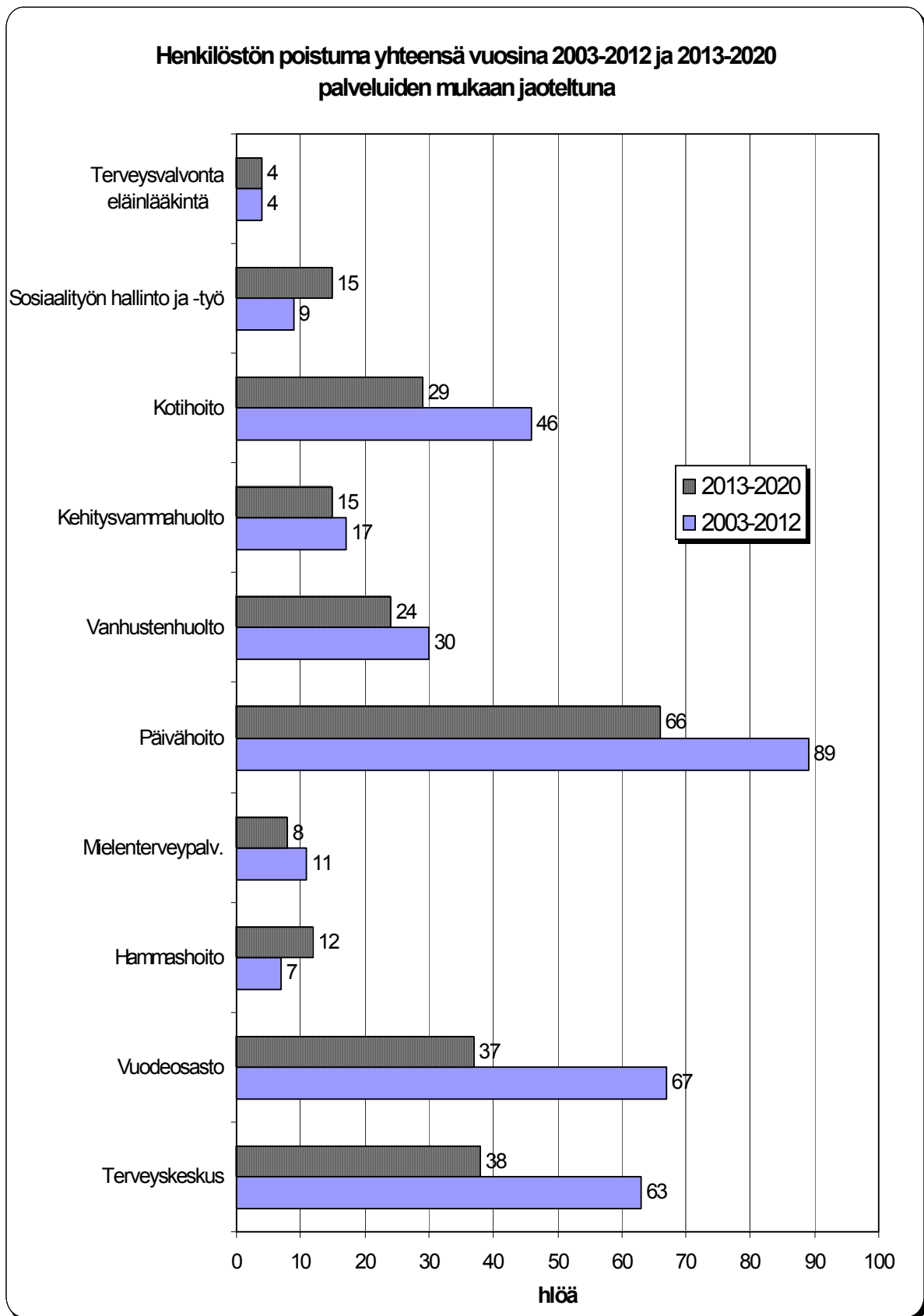
Kuntien terveyskeskuksen sisälle ilmoitetut eläköityvät henkilöt vuodeosastolta, hammashoidosta ja mielenterveyspalveluista on kuvattu omina taulukoinaan osin niiden suuren henkilökuntamäärän vuoksi (esim. vuodeosasto), osin sen vuoksi että haluttiin kuvata henkilöstön poistuman konkretisoitumista kussakin palvelussa tarkemmin. Vanhustenhuoltoa koskevassa taulukossa ovat mukana kaikki ne palvelut, jotka koskevat vanhusten palveluita palvelutaloissa, palvelukeskuksissa, hoitokodeissa tai vanhainkodeissa. Kotihoito sisältää sekä kotipalvelun että kotisairaanhoidon palvelut.

Kajaanin kaupungin osalta tiedot esitetään luvussa 2.1.3. Kajaanin kaupungin poistumatiedot haluttiin esittää omina taulukoinaan säilyttääkseen perusturvatoimialan vastuualuejako organisaatiokaavion mukaisena, jolloin myös poistuman osalta tiedot pysyivät tarkkoina ja kohdentuivat oikeaan tulosityksikköön. Lisäksi oli järkevää kuvata tiedot erikseen muista kunnista jo pelkästään Kajaanin sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön suuren määrän vuoksi. Yhteenveto koko Kainuun osalta esitetään kappaleessa 2.2.

Kuvio 1. Henkilöstön eläkepoistuma kunnittain Kainuussa (ei sisällä Kajaania)

Kuvio 2. Henkilöstön eläkepoistuma sote-alan eri palveluissa Kainuussa (ei sisällä Kajaania)

Kuviossa 2 on kuvattu eläkepoistuman tilanne eri palveluissa. Selkeästi kuntien henkilöstön poistuma ajoittuu ensimmäiseen tarkastelujaksoon (2003-2012), yhteensä 343 henkilöä. Suurin poistuma on päivähoitossa, terveyskeskuksessa ja sen vuodeosastolla sekä kotihoidossa.

Taulukko 5. Henkilöstön sote-alan poistuma vuosittain eri palveluissa Kainuussa aikavälillä 2003-2020 (ei sisällä Kajaania)

Vuosi	TERVEYS- KESKUS	VUODE- OSASTO	HAMMAS- HUOLTO	MIELEN- TERVEYS- PALVELUT	PÄIVÄ- HOITO	VANHUS- TENHUOLTO	KEHITYS- VAMMA- HUOLTO	KOTI- HOITO	SOSIAALIT. HALLINTO JA- TYÖ	TERV.VALV. YMPÄRISTÖT ELÄINLÄÄK.	Yhteensä
2003	2	3	0	1	0	1	0	2	0	1	10
2004	2	7	1	1	2	2	1	3	1	0	20
2005	3	4	0	0	11	3	3	1	0	0	25
2006	7	6	0	0	6	3	1	3	1	1	28
2007	5	5	0	2	8	3	1	3	1	0	28
2008	9	7	0	1	9	2	2	8	3	1	42
2009	12	6	2	3	8	4	0	7	1	0	43
2010	6	10	2	1	19	5	4	6	1	0	54
2011	7	11	0	1	15	4	2	7	0	1	48
2012	10	8	2	1	11	3	3	6	1	0	45
2003-2012	63	67	7	11	89	30	17	46	9	4	343
2013	7	10	3	0	16	6	4	6	4	0	56
2014	8	7	3	2	14	3	2	3	2	0	44
2015	4	7	0	1	9	5	3	10	1	2	42
2016	2	2	2	0	5	3	2	1	3	0	20
2017	5	5	0	1	5	4	1	5	2	1	29
2018	6	2	1	2	12	3	1	3	2	0	32
2019	6	4	3	2	5	0	2	1	1	1	25
2020	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2013-2020	38	37	12	8	66	24	15	29	15	4	248
2003-2020	101	104	19	19	155	54	32	75	24	8	591

Taulukko 5 kertoo poistuman määrät eri palveluissa vuosittain. Poistuvien henkilöiden määrä kasvaa aina vuodesta 2004 alkaen ollen kiihkeimmillään vuosina 2008-2013. Hallintokokeilun aikana, 2005-2012, sote-alalta poistuu tarkasteltavista kunnista yhteensä 313 henkilöä.

Taulukko 6. Henkilöstön sote-alan poistuman ennakointi Kainuussa 2003-2020
(ei sisällä Kajaania)

Vuosi	Vuoden 2003 henkilöstöstä jäljellä	Poistuma lkm.	Poistuman kumulat. lkm	Yhteensä kum. % 2003 henkilöstöstä	Poistuman ennuste (15 %)	kumulat. % ennuste
2003	1412	10	10	1	12	1
2004	1402	20	30	2	35	2
2005	1382	25	55	4	63	4
2006	1357	28	83	6	95	7
2007	1329	28	111	8	128	9
2008	1301	42	153	11	176	12
2009	1259	43	196	14	225	16
2010	1216	54	250	18	288	20
2011	1162	48	298	21	343	24
2012	1114	45	343	24	394	28
2013	1069	56	399	28	459	32
2014	1013	44	443	31	509	36
2015	969	42	485	34	558	40
2016	927	20	505	36	581	41
2017	907	29	534	38	614	43
2018	878	32	566	40	651	46
2019	846	25	591	42	680	48
2020	821	0	0	0	0	0

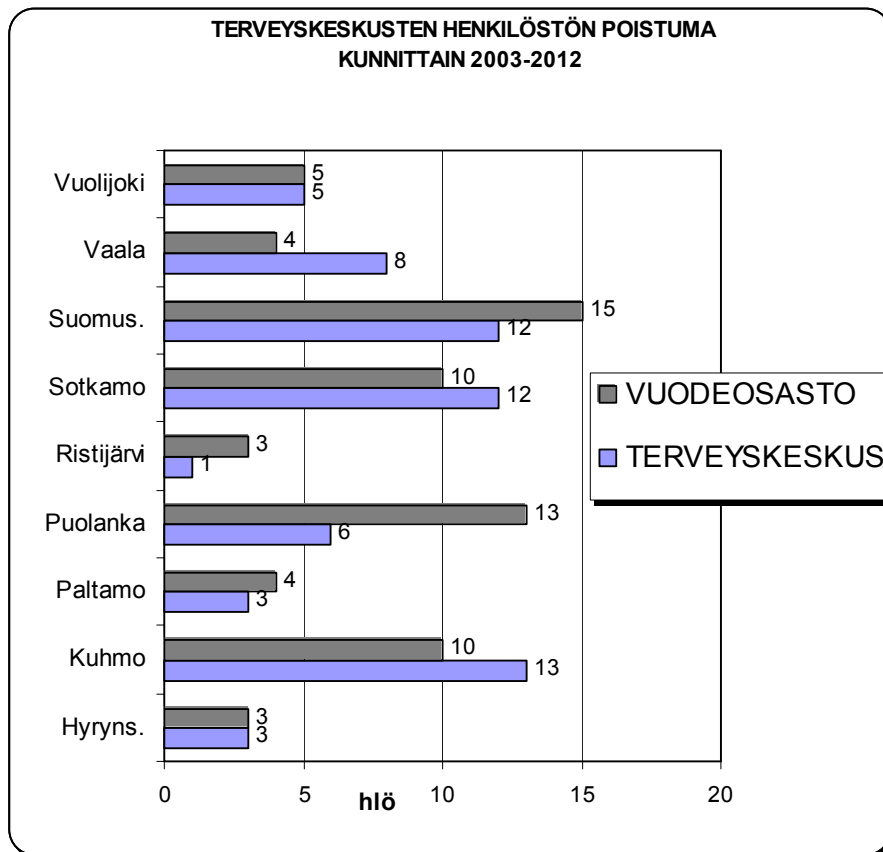
Taulukko 6 kuvaa poistumaa kumulatiivisesti sekä osoittaa ennakoidun eläkepoistuman. Vuoden 2003 henkilöstöstä on poistunut vuoteen 2012 mennessä 24 % eli 343 henkilöä, joten näin ollen vuoden 2003 henkilöstöstä on jäljellä 1114. Vuoteen 2019 on poistunut 42 % henkilöstöstä, mikä merkitsee sitä, että henkilökuntaa on käytössä enää 846.

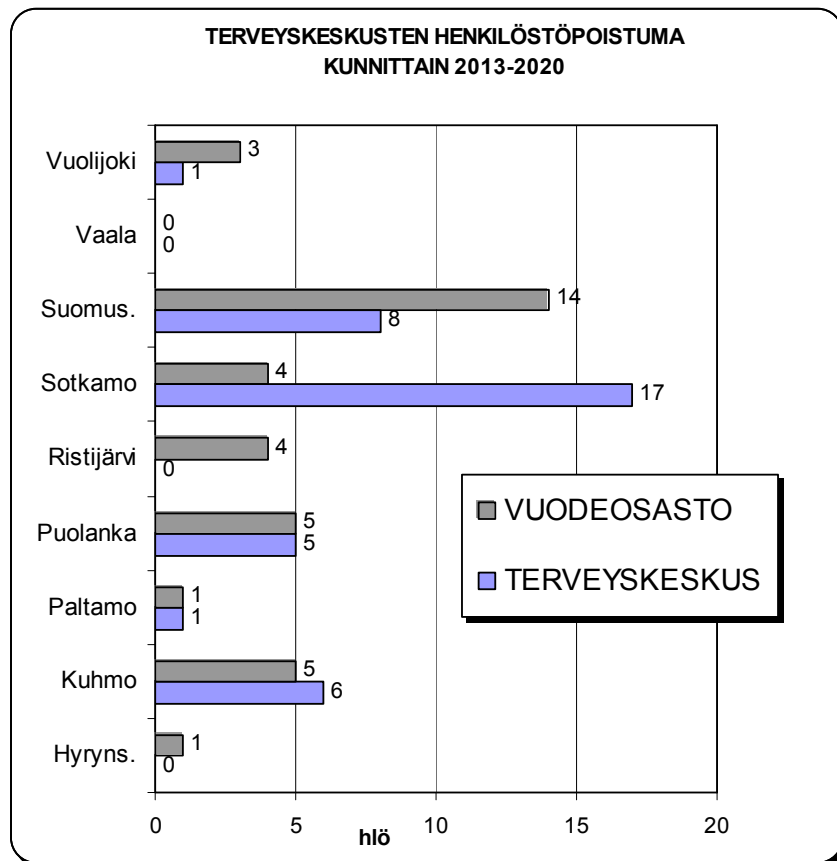
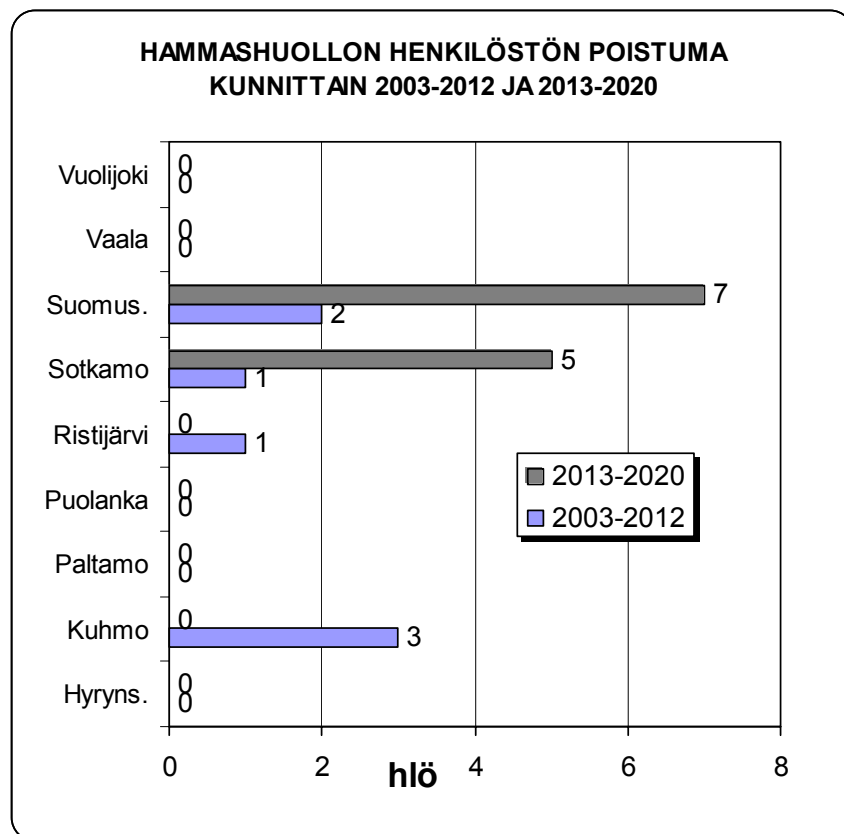
Kun sote-alan poistumaa tarkastellaan 15 %:n ennakoidulla poistumalla, poistuu henkilöstöstä vuoteen 2012 lähes 30 % ja vuoteen 2019 mennessä lähes 50 %. Poistuman ennakointi osoittaa tilanteen, jossa henkilöt jäävät pois työelämästä esimerkiksi työkyvyttömyyseläkkeelle tai varhennetuille eläkeuudoille ja poistuvat työmarkkinoilta näin ollen ennen virallista eläkeikää. KEVA:n ennakkoinnin mukaan eläkkeelle jäädytään 2-3 vuotta ennen virallista eläkeikää. 15 %:n ennuste on laskettu KEVA:n ilmoittamasta ennakkopoistuma arviosta (kts.julkaisu D:15).

2.1.2. Henkilöstön eläkepoistuma kunnittain eri palveluissa (ei Kajaani)

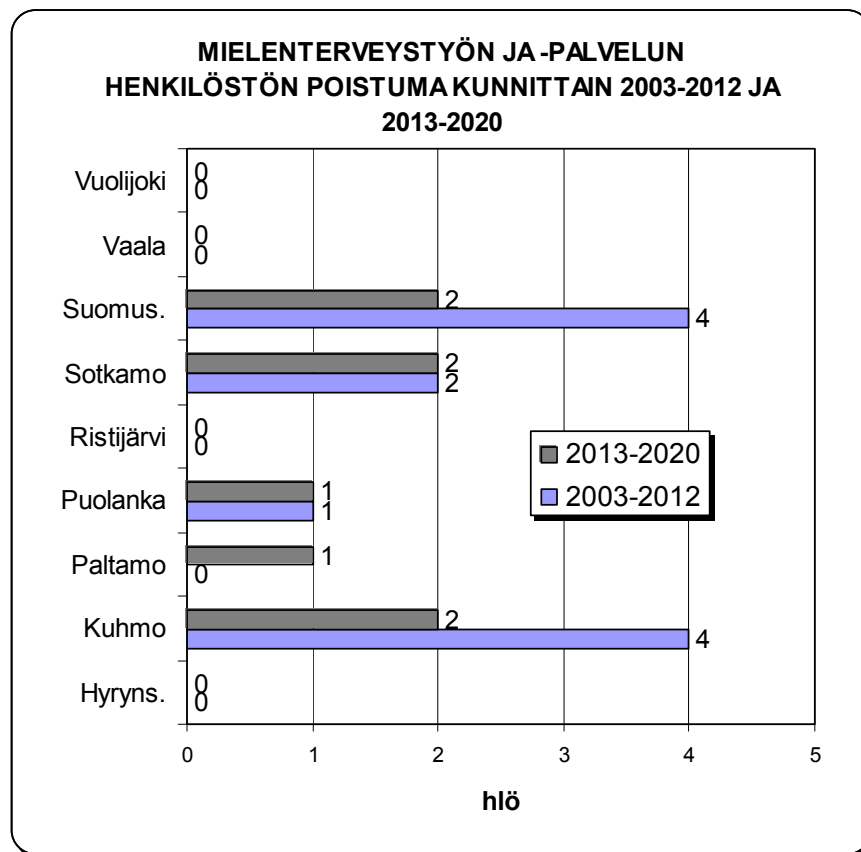
Tähän kappaleeseen on kerätty kaikkien vakinaisessa ja määräaikaisessa virka- tai työsuhteessa työskentelevien sote-alan henkilöiden (ei Kajaani) eläkepoistumaa koskevat tiedot eri palveluissa. Poistuma esitetään aikavälillä 2003-2012 ja 2013-2020. Terveyskeskuksen osalta poistuma on kuvattu erikseen vuodeosaston ja muun terveyskeskuksessa työskentelevän henkilöstön osalta. Vanhustenhuoltoon on kerätty henkilöstö, joka työskentelee vanhusten palvelutaloissa, hoitokodeissa tai vanhainkodeissa. Kotihoito kertoo sekä kotipalvelun että kotisairaanhoidon henkilöstön eläkepoistuman. Mielenterveystyössä olevat on myös kerätty omaksi tiedokseen, vaikka suurin osa kunnista oli sisällyttänyt henkilöstön terveyskeskuksen henkilöstöön. Terveysvalvonnan, ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkintähuollon palveluista ei ole esitetty kuviota eläkepoistumasta. Näissä palveluissa ainoastaan Sotkamossa aikajaksoilla 2003-2012 poistuu 4 henkilöä ja 2013 jälkeen 3 henkilöä. Suomussalmella vastaavasti 1 henkilö 2013-2020 aikana. Muissa kunnissa eläkkeelle jääviä ei ole.

Kuvio 3. Terveyskeskusten henkilöstön poistuma 2003-2012

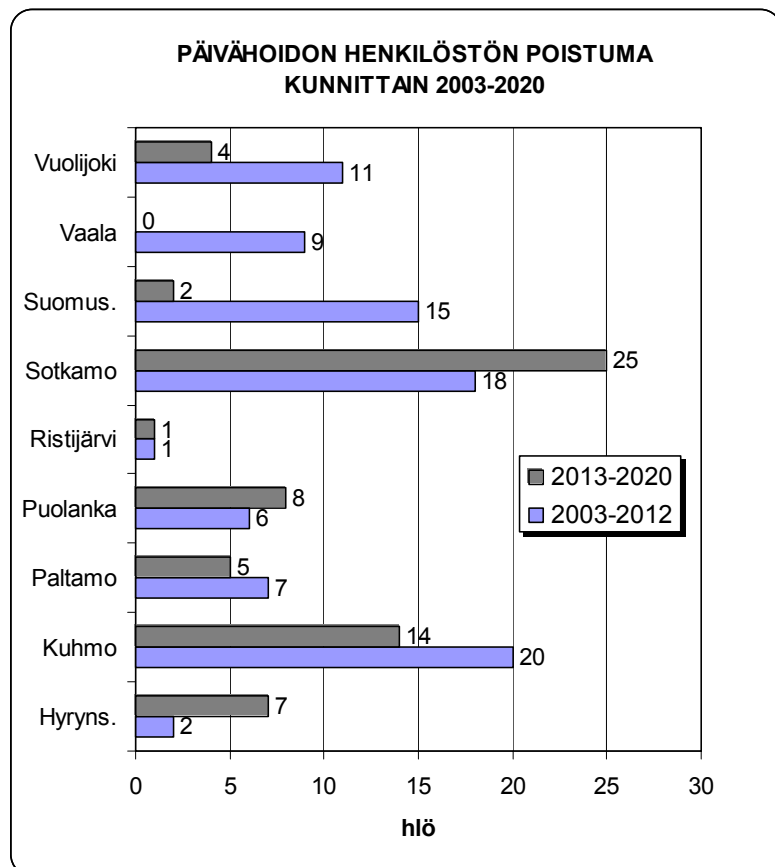

Kuvio 4. Terveyskeskusten henkilöstön poistuma 2013-2020**Kuvio 5.** Hammashuollon henkilöstön poistuma 2003-2020

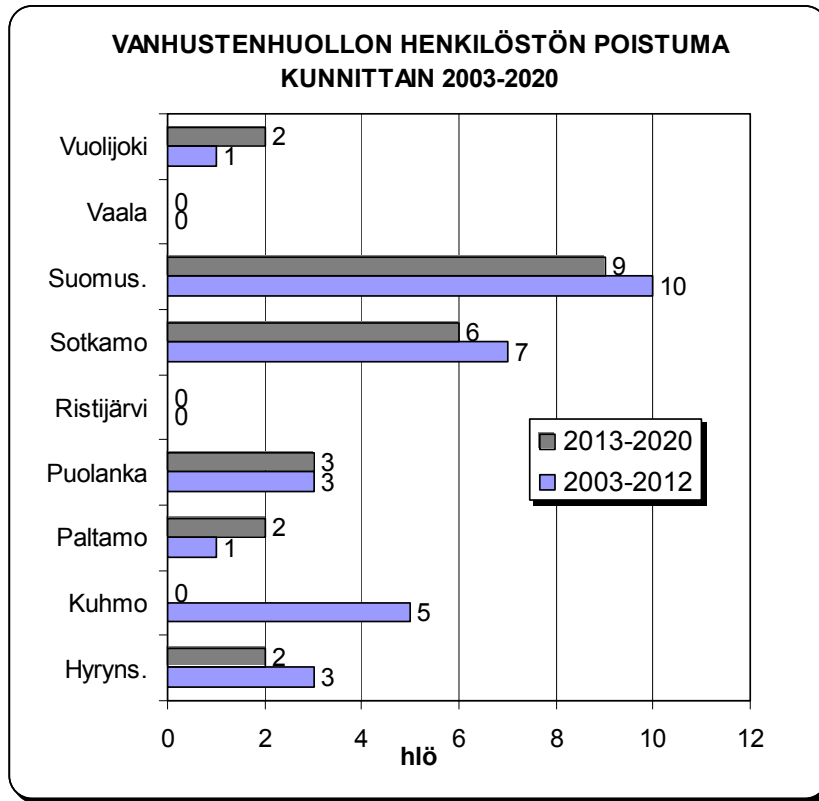
Kuvio 6. Mielenterveystyön ja -palvelun henkilöstön poistuma 2003-2020

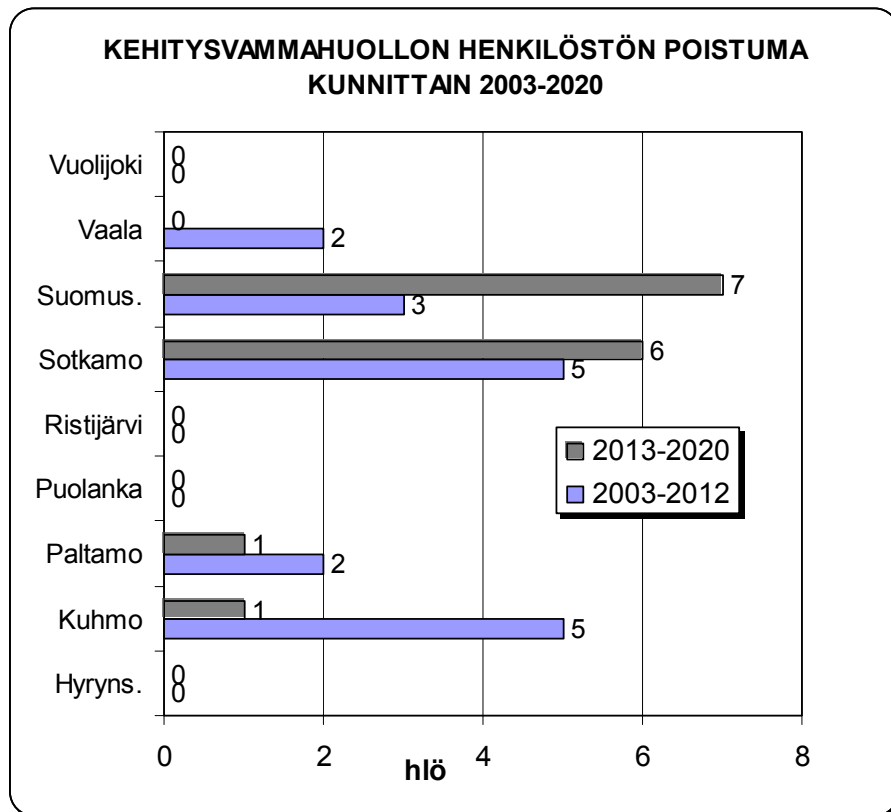
Kuvio 7. Päivähoidon henkilöstön poistuma 2003-2020

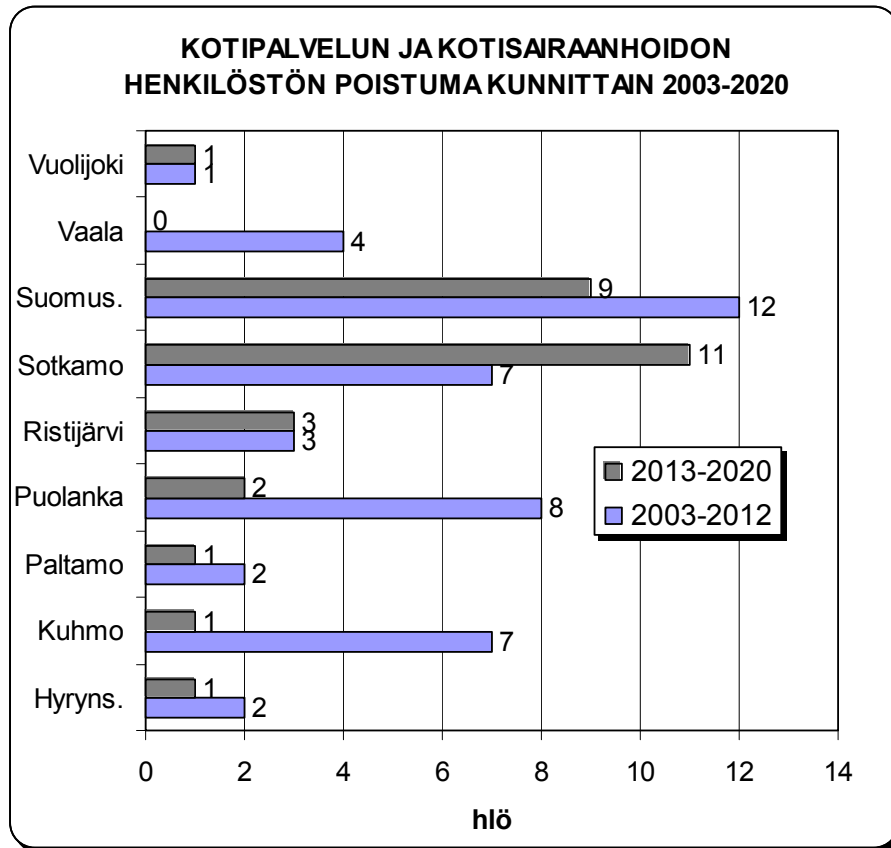
Kuvio 8. Vanhustenhoidon henkilöstön poistuma 2003-2020

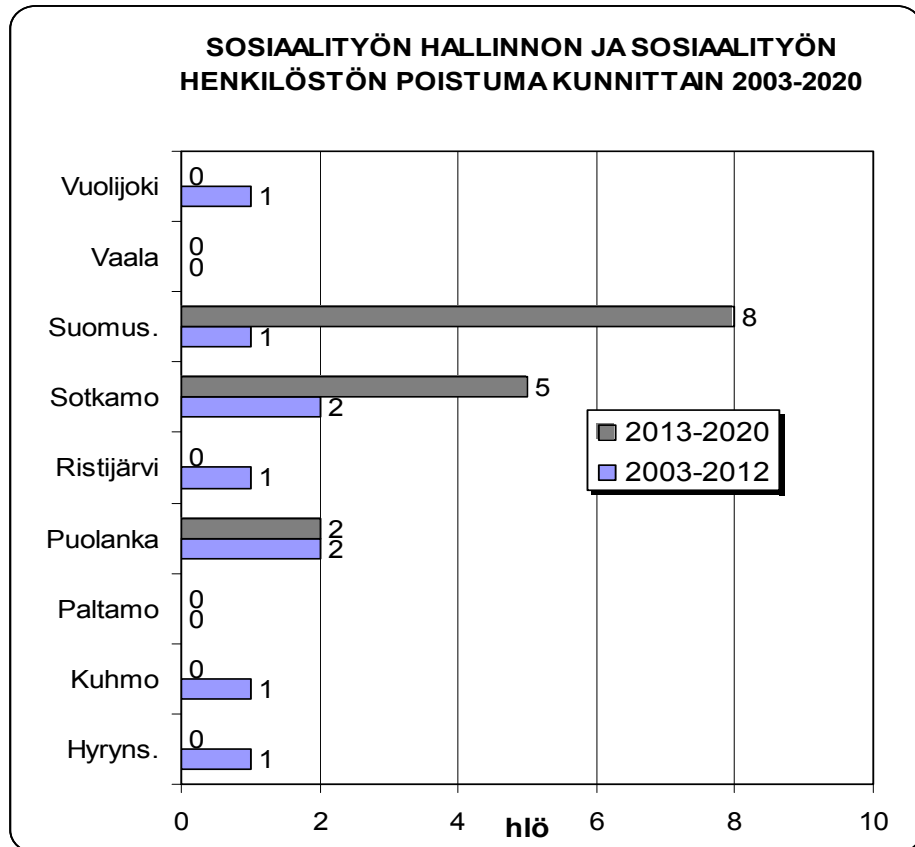
Kuvio 9. Kehitysvammahuollon henkilöstön poistuma 2003-2020

Kuvio 10. Kotihoidon henkilöstön poistuma 2003-2020

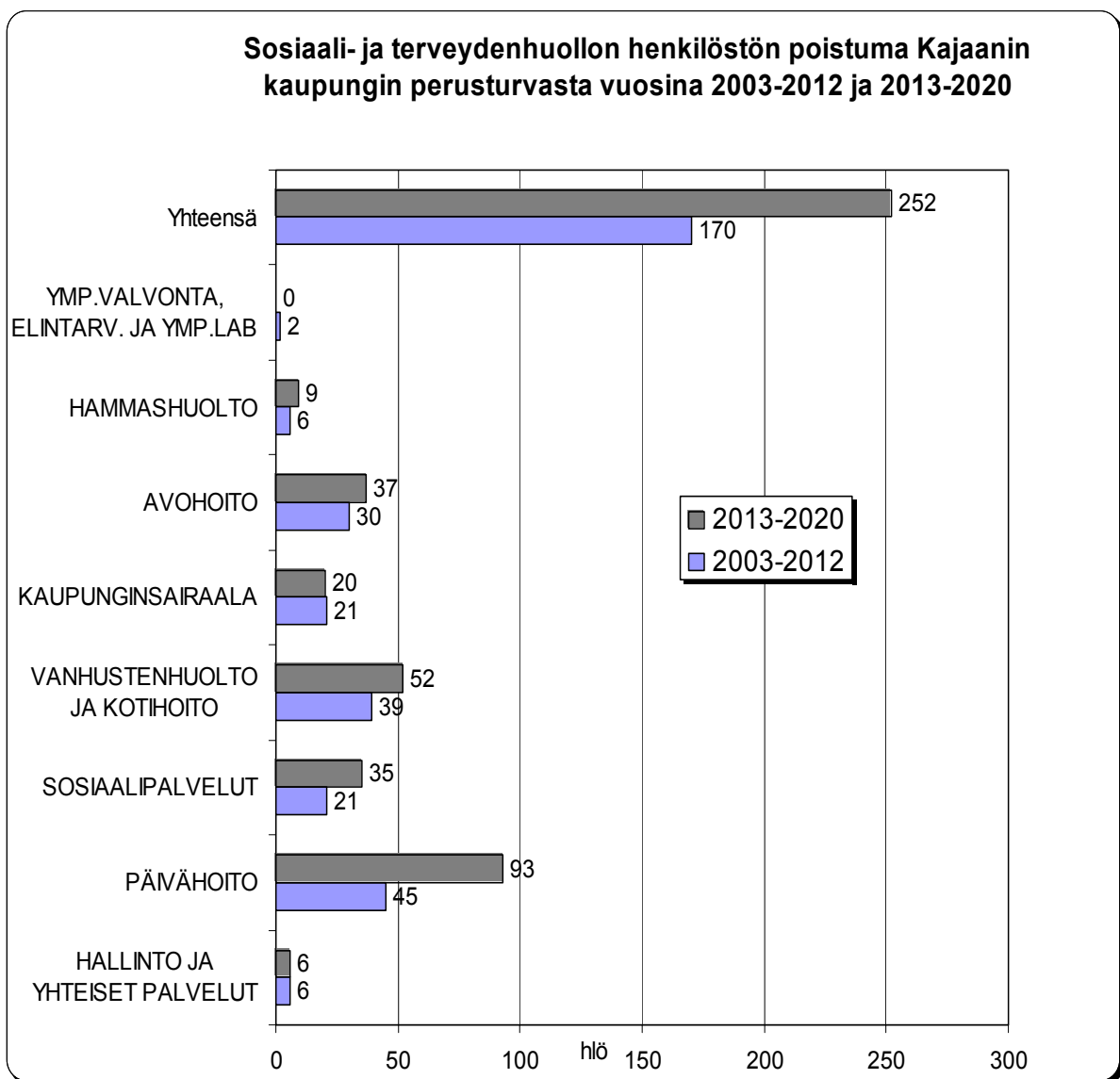
Kuvio 11. Sosiaalityön hallinnon ja sosiaalityön henkilöstön poistuma 2003-2020

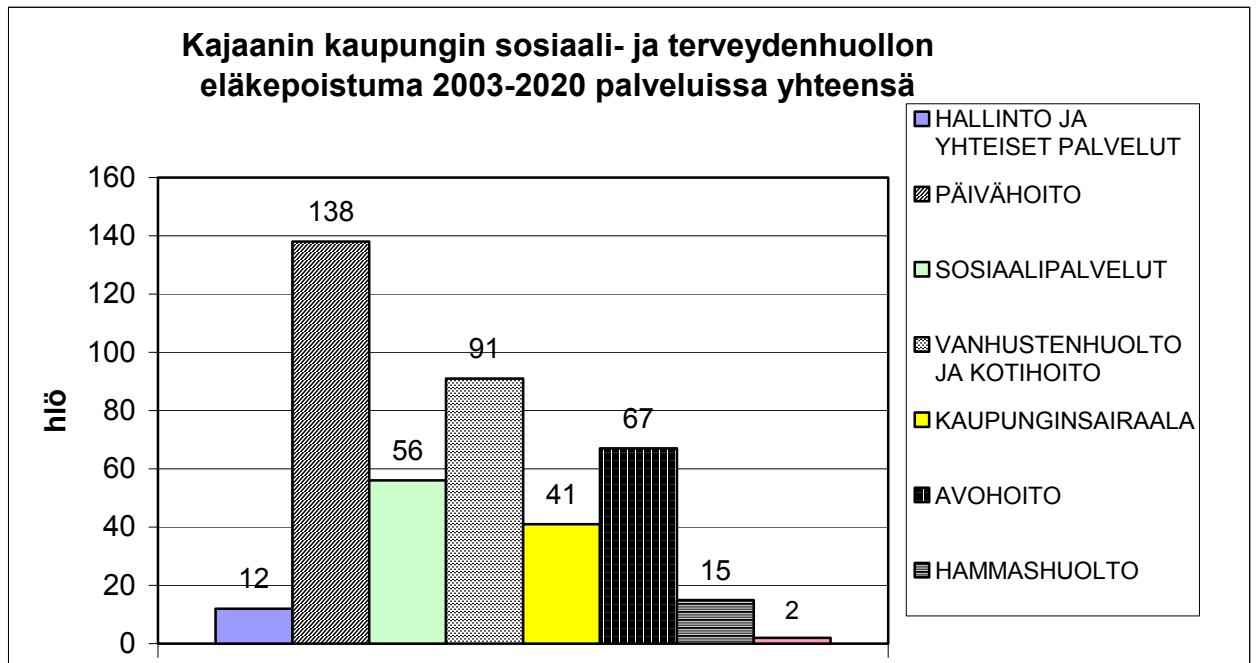
2.1.3. Kajaanin kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön eläkepoistuma

Tässä kappaleessa on kuvattuna pelkästään Kajaanin kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön poistumaa vastuualuejaon mukaisesti. Eli erikseen eläkkeelle poistuva henkilöstö a) hallinnosta ja yhteisistä palveluista b) päivähoidosta c) sosiaalipalveluista d) vanhusten huollosta ja kotihoidosta e) kaupungin sairaalasta f) avohoidosta g) hammashuollosta ja h) ympäristö- ja elintarvikevalvonnasta ja eläinlääkintähuollosta. Kuviossa 12 poistuman osuus esitetään vuosina 2003-2010 ja 2011-2020 sekä kuviossa 13 vedetään yhteenveto koko aikajakson 2003-2020 poistumasta kaikilla vastuualueilla. Taulukossa 7 on tiedot henkilöstön poistumasta vuosittain.

Kuvio 12. Kajaanin kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön poistuma toimintayksiköittäin 2003-2012 ja 2013-2020

Kuvio 13. Kajaanin kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön poistuma eri palveluissa yhteensä 2003-2020

Taulukko 7. Kajaanin kaupungin perusturvan henkilöstön poistuma eri palveluissa vuosittain

Vuosi	HALLINTO	PÄIVÄHOITO	SOSIAALIPALVELUT	VANHUSTENHUOLTO JA KOTIHOITO	KAUPUNGINSAIRAALA	AVOHOITO	HAMMASHUOLTO	YMP.VALV. ELINT.LAB	Yht.
2003	0	0	0	1	0	1	0	0	2
2004	0	4	0	4	2	1	0	1	12
2005	0	0	2	4	3	3	0	1	13
2006	0	6	1	3	4	4	0	0	18
2007	1	4	3	2	1	2	0	0	13
2008	0	3	1	5	1	3	1	0	14
2009	2	8	3	6	2	3	1	0	25
2010	3	6	2	5	0	5	1	0	22
2011	0	7	4	4	1	5	3	0	24
2012	0	7	5	5	7	3	0	0	27
2003-2012	6	45	21	39	21	30	6	2	170
2013	0	16	6	9	4	3	0	0	38
2014	2	13	5	8	4	3	0	0	35
2015	1	9	3	4	1	5	2	0	25
2016	0	18	7	6	3	8	1	0	43
2017	0	14	5	11	3	7	2	0	42
2018	1	10	2	9	3	6	3	0	34
2019	2	13	7	5	2	5	1	0	35
2020	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2013-2020	6	93	35	52	20	37	9	0	252
Yhteensä	12	138	56	91	41	67	15	2	422

Kajaanin kaupungin perusturvasta poistuu henkilöitä eniten päivähoitosta (138) vanhustenhuollosta ja kotihoitosta (91), avohoidosta (67) ja kaupungin sairaalasta (41). Pienimmät poistumat löytyvät hallinnosta (12) ja hammashuollosta (15). Vuosittainen poistuma kasvaa selvästi vuoden 2012 jälkeen.

Taulukko 8. Henkilöstön poistuman ennakointi 2003-2019 Kajaanin kaupungin sote-alalla

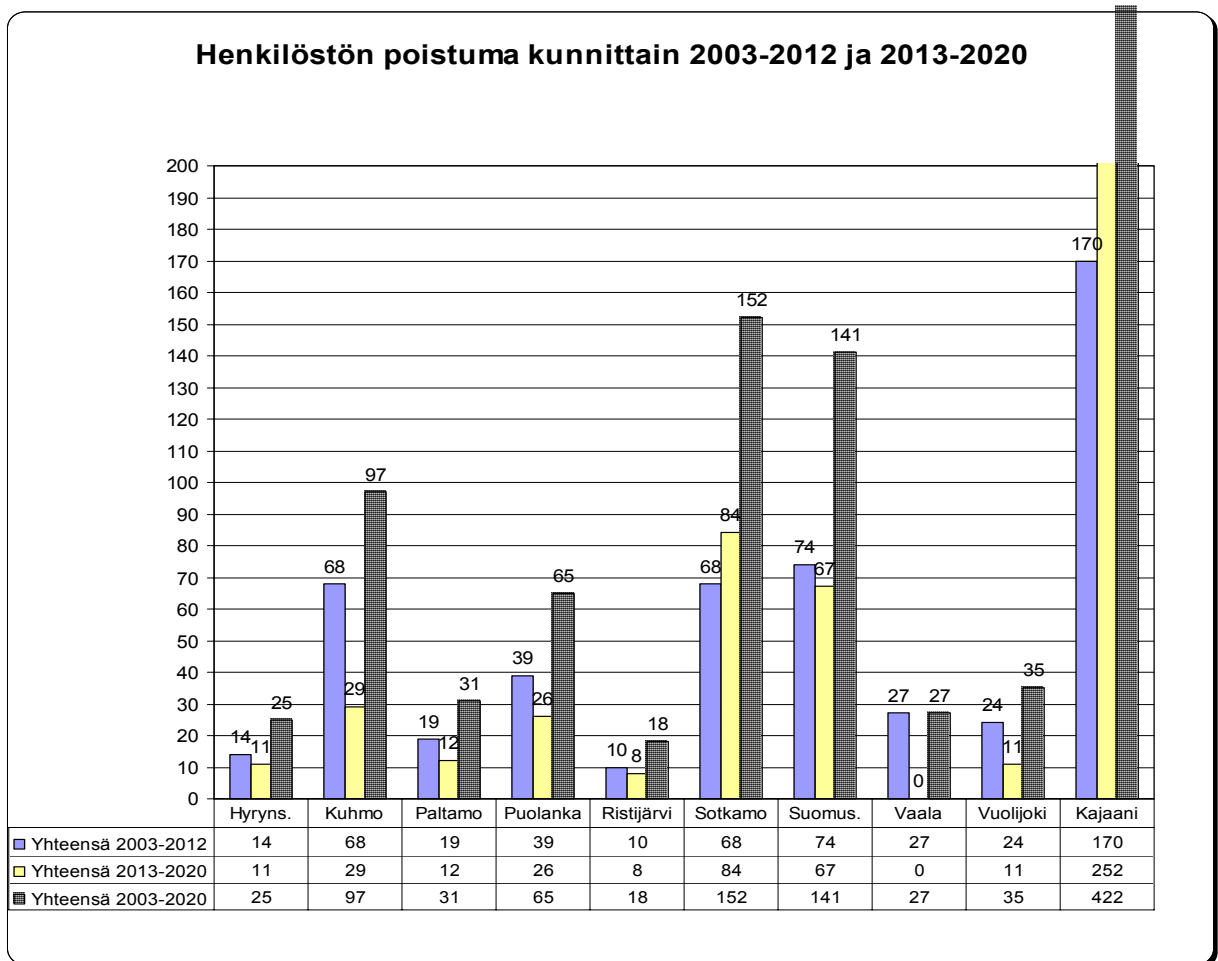
Vuosi	Vuoden 2003 henkilöstöstä jäljellä	Poistuma lkm.	Poistuman kumulat. lkm	Yhteensä kum. % 2003 henkilöstöstä	+ 15 % ennuste kumulat.pois- tumasta	kumulat.% ennuste
2003	864	2	2	0	2	0
2004	848	12	13	2	15	2
2005	837	13	25	3	29	3
2006	825	18	43	5	49	6
2007	807	13	56	6	64	7
2008	794	14	70	8	81	9
2009	780	25	95	11	109	13
2010	755	22	117	14	135	16
2011	733	24	141	16	162	19
2012	709	27	170	20	196	23
2013	682	38	206	24	237	27
2014	644	35	241	28	277	32
2015	609	25	266	31	306	35
2016	584	43	309	36	355	41
2017	541	42	351	41	404	47
2018	499	34	385	45	443	51
2019	465	35	420	49	483	56
2020	430	0	0	0	0	0

Taulukko 8 kuvaa henkilöstön kumulatiivista poistumaa sekä ennakoitua eläkepoistumaa Kajaanin kaupungin sote-alueella. Vuoden 2003 henkilöstöstä on poistunut vuoteen 2012 mennessä 20 % eli 170 henkilöä eli näin olleen vuoden 2003 henkilöstöstä on jäljellä 709 ja vuoteen 2019 on poistunut lähes 50 % henkilöstöstä, mikä merkitsee sitä, että vuoden 2003 henkilökunnasta on käytössä enää 465.

Kun poistumaa tarkastellaan 15 %:n ennakoidulla poistumalla, poistuu henkilöstöstä 23 % vuoteen 2012 eli lähes 200 henkilöä ja vuoteen 2019 mennessä 56 % on poistunut työmarkkinoilta.

2.2. Sosiaali- ja terveydenhuollon eläkepoistuma koko Kainuussa

Kuvio 14. Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön eläkepoistuma Kainuussa yhteensä

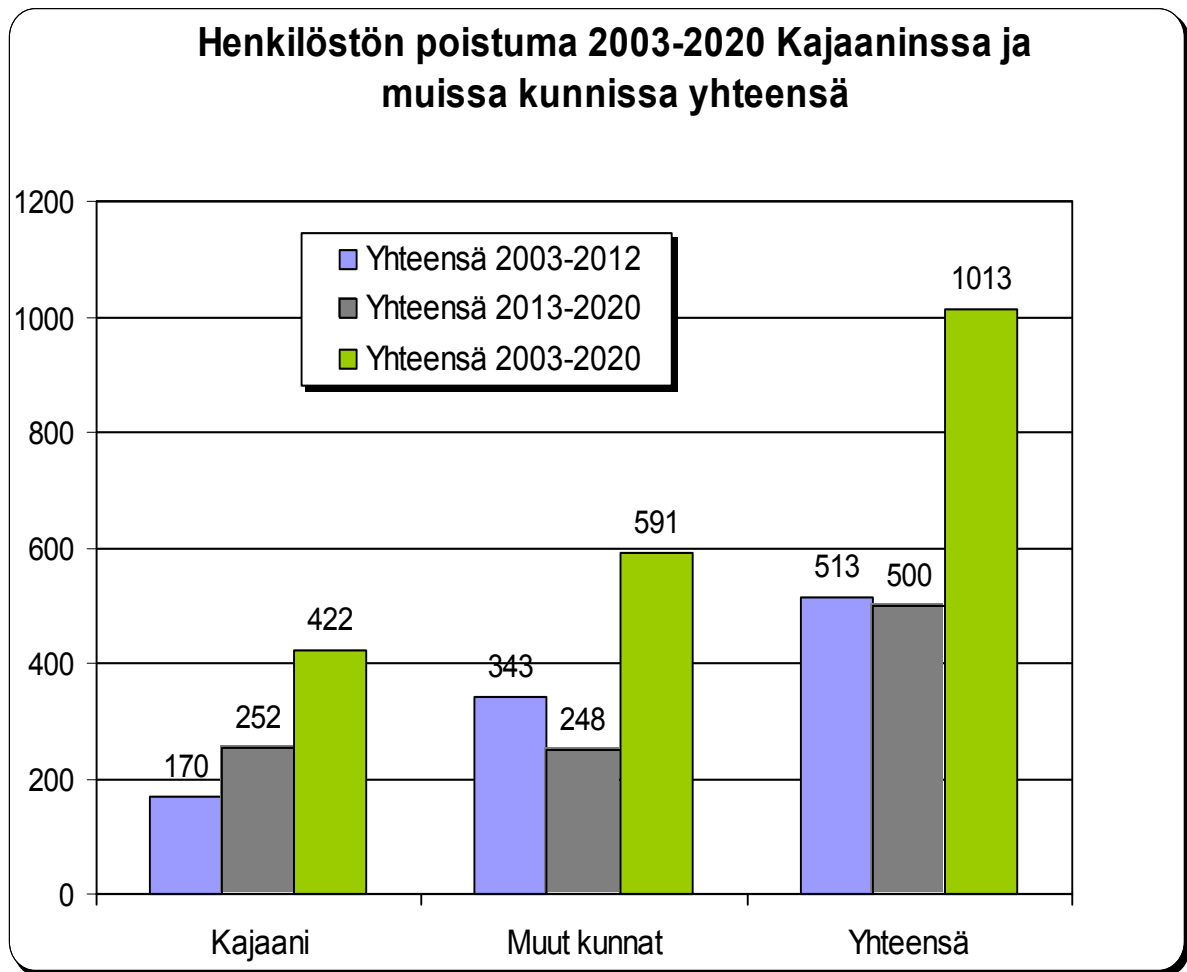
Kuvioon 14 on kerättyä kaikkien Kainuun kuntien tilanne eläköitymisestä sote-alueella. Muiden kuin Kajaanin kaupungin osalta poistuma on ensimmäisen 10 vuoden aikana suurempaa kuin seuraavalla aikajaksolla. Kajaanissa vastaavasti poistuu henkilöitä enemmän 2012 jälkeen.

Jos tarkastellaan tilannetta kuvion 14 avulla, näyttää siltä, että suurimpia henkilöstön 'menettäjäkuntia' ovat Sotkamo, Suomussalmi ja Kuhmo. Kun henkilöstön poistumamääriin suhteutetaan (taulukon 1 ja 2 tiedot) vastuualueilla työskentelevän henkilöstön kokonaismäärät, tilanteen tarkastelu muuttuu hieman toisenlaiseksi. Suurimmat henkilöstön 'menettäjäkunnat' koko tarkasteltavalla aikajaksolla ovat Puolanka (62 %), Sotkamo (52 %) ja Suomussalmi (51 %). Sen jälkeen Vuolijoki (42 %) ja Ristijärvi (36%). Hyrynsalmi ja Kuhmo menettävät yhtä paljon henkilöstöstään (32 %). Vaalan osalta tilanteen tarkastelu jää hieman vaillinaiseksi, koska sen poistumatietoja ei ole vuoden 2013 jälkeen.

Toimintayksiköittäin katsottuna vuodeosastolta tai päivähoidosta poistuu ensimmäisellä aikajaksolla joissakin kunnissa prosentuaalisesti lähes puolet henkilöstön määrästä: Puolanka/vuodeosasto 59 %, 13 henkilöä 22:sta tai päivähoito Vuolijoella 50 %, 11 henkilöä 22:sta.

Kajaanin sote-vastuualueilla tämä näkyy vielä selvemmin, jossa esimerkiksi sosiaalipalveluiden ja kaupungin sairaalan vastuualueelta poistuu 22-28 % henkilöstöstä vuosina 2003-2012 ja toisella puoliskolla poistuma asettuu 27-37 % välille. Luvut merkitsevät kokonaispoistumana (2003-2020) prosentuaalisesti yli puolta (55-59 %) henkilöstöstä.

Kuvio 15. Henkilöstön poistuma Kajaanissa ja muissa kunnissa sote-alalta yhteensä 2003-2020

Kajaanin sosiaali- ja terveydenhuollosta poistuu aikajaksolla 2003-2012 yhteensä 170 henkilöä ja muissa Kainuun kunnissa poistuma on vastaavalla aikajaksolla 343 henkilöä. Aikajaksolla 2013-2020 eläkepoistuman osuus Kajaanissa kasvaa lähes 90 henkilöllä, joten kokonaispoistuma on ko. aikajaksolla 252 henkilöä. Muissa Kainuun kunnissa poistuma vähenee samalla aikajaksolla lähes yhtä paljon kuin Kajaanissa kasvaa eli 95 henkilöä.

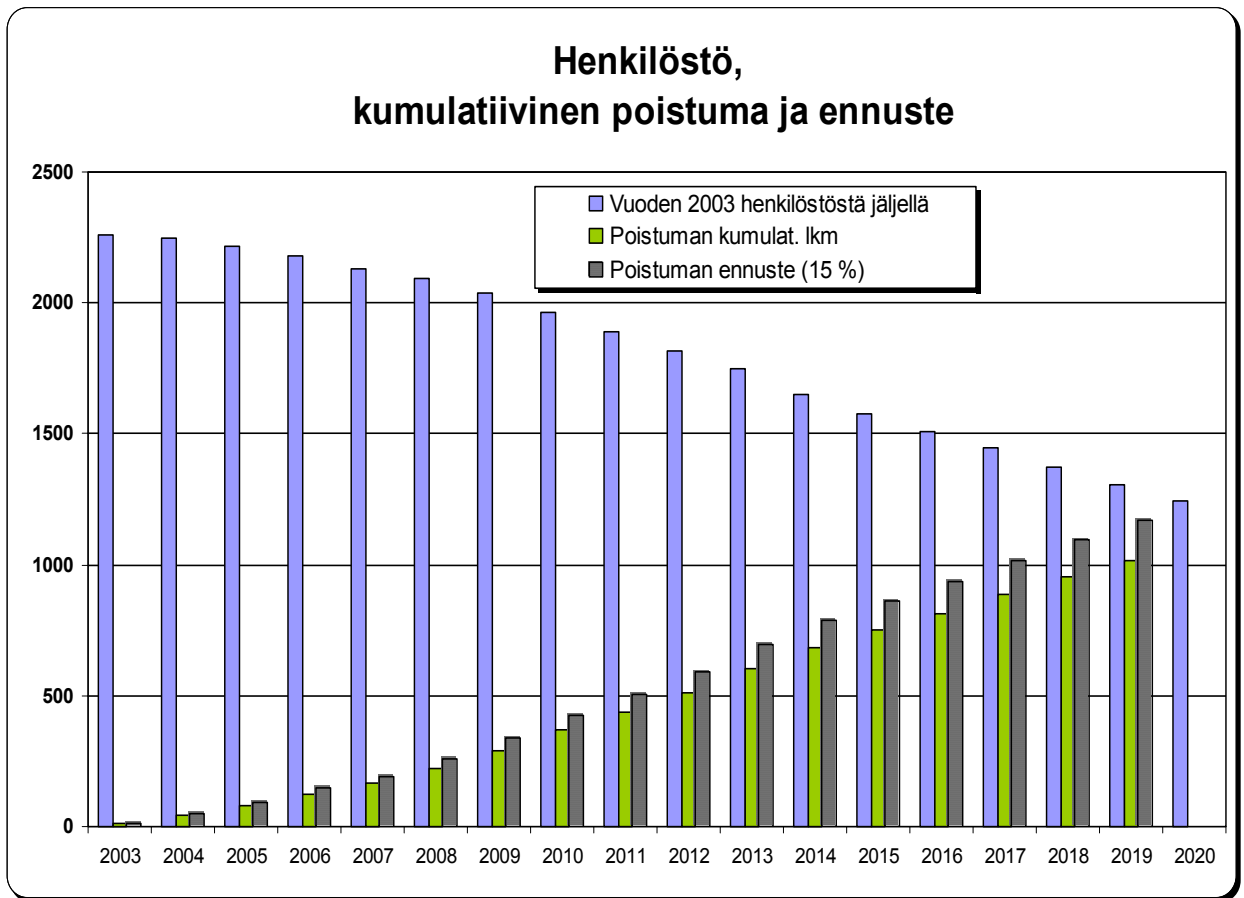
Kun tarkastellaan kokonaispoistumaa (kuvio 15) Kainuussa, poistuu molemmilla aikajaksoilla likimain 500 henkilöä. Kokonaispoistuma on 1013 henkilöä. Tämä merkitsee, että vuoteen 2020 Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollosta on poistunut lähes 50 % henkilöstöstä.

Taulukko 9. Henkilöstön eläkepoistuman ennakointi sote-alalla koko Kainuussa

Vuosi	Vuoden 2003 henkilöstöstä jäljellä	Poistuma lkm.	Poistuman kumulat. lkm	Yhteensä kum. % 2003 henkilöstöstä	Poistuman ennuste (15 %)	kumulat. % ennuste
2003	2276	12	12	1	14	1
2004	2250	32	43	2	49	2
2005	2219	38	80	4	92	4
2006	2182	46	126	6	145	6
2007	2136	41	167	7	192	8
2008	2095	56	223	10	256	11
2009	2039	69	292	13	336	15
2010	1970	76	368	16	423	19
2011	1894	72	440	19	506	22
2012	1822	73	513	23	590	26
2013	1749	93	606	27	697	31
2014	1656	79	685	30	788	35
2015	1577	66	751	33	864	38
2016	1511	63	814	36	936	41
2017	1448	71	885	39	1018	45
2018	1377	66	951	42	1094	48
2019	1311	60	1011	44	1163	51
2020	1251	0	0	0	0	0

Taulukkoon 9 on koottuna koko Kainuun sote-alueen eläkepoistuma ja sen ennakointi. Vuoden 2003 henkilöstöstä on poistunut vuoteen 2012 mennessä 23 % eli 513 henkilöä. Vuoteen 2019 tahti kiihtyy, mikä merkitsee sitä, että palveluista poistuu 44 % henkilöstöstä eli 1011 henkilöä. Tämä kuvaa tilannetta, jos kaikki sote-vastualueilla työskentelevät tekevät työtä täysiin eläkevuosiin saakka eli jäävät eläkkeelle virallisen eläkeiän saavutettuaan.

Käytännössä tilanne ei kuitenkaan ole kuvatun kaltainen, vaan eläkkeelle jäädään varovaisemmin arvioin mukaan 2-3 vuotta virallista eläkeikää aikaisemmin. Kainuussa poistutaan työmarkkinoilta keskimäärin 58 -vuotiaana, joissakin Kainuun kunnissa jopa kahta vuotta aikaisemminkin. Taulukossa 9 eläkepoistumaa on ennakoitu 15 %:n poistumaennusteella. Tämä arvio kertoo, että vuoteen 2012 poistuu henkilöstöstä 26 % mikä merkitsee lähes 600 henkilöä ja vuoteen 2019 on poistunut jo yli 50 % henkilöstöstä eli 1 163 henkilöä.

Kuvio 16. Sote-alan henkilöstön määrän ja poistuman ennakointi Kainuussa

Kuvioon 16 on yhdistetty henkilöstön määrä, kumulatiivinen poistuma sekä poistumaa koskeva ennuste. Henkilöstön määrä kuvaa tilannetta syksyllä 2003, jolloin henkilöstön määräksi laskettiin yhteensä 2 276.

Vuoden 2003 henkilöstöstä on jäljellä vuonna 2012 vajaa 2000 henkilöä ja vuonna 2019 enää 1311. Vuoteen 2012 poistuu 513 henkilöä ja vuonna 2019 on poistunut yhteensä 1011 henkilöä, mikä on 44 % henkilöstöstä. 15 %:n ennusteen mukaan laskettuna vuoteen 2012 poistuu 26 % henkilöstöstä ja vuoteen 2019 on poistunut henkilöstöstä jopa 51 %.

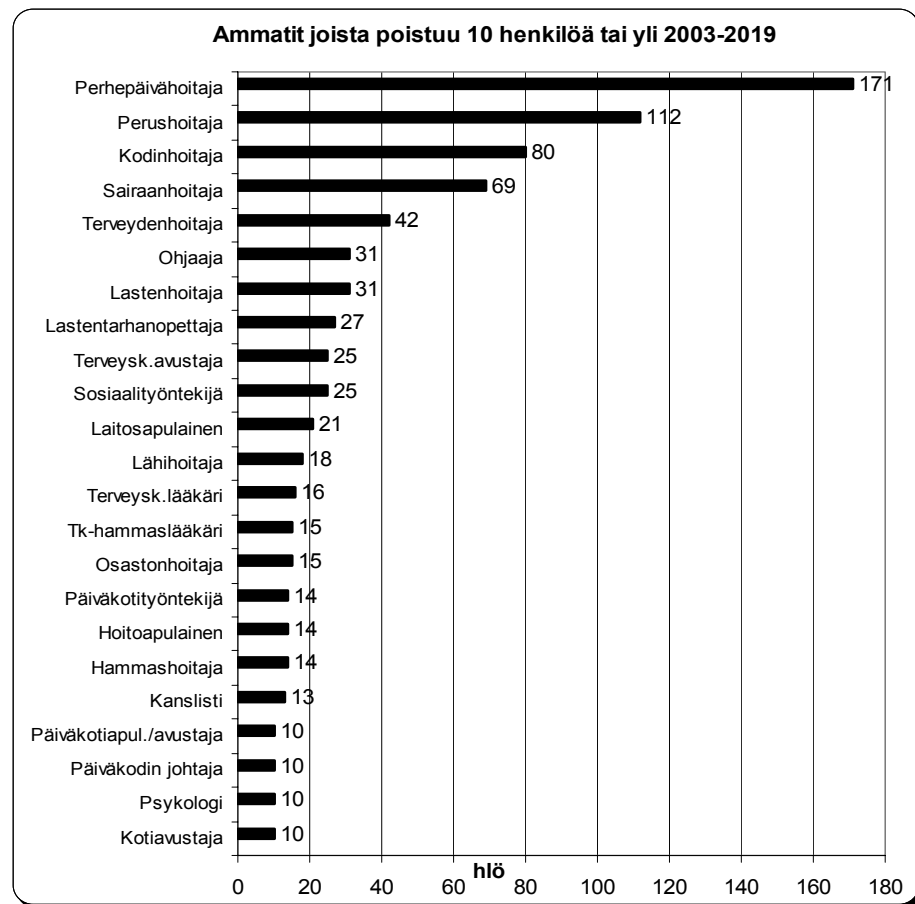

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Yht.	
L	laboratorionhoitaja				1	1	1		1		2				1	1	1	9	
	laborantti	1																1	
	laitosapulainen	3	1		1	1	1	1	2	2	2	1	3			1		21	
	laitoshuoltaja				1				1	1								3	
	laitosmies					1											1	2	
	lastenhoitaja		1	2	2	2		3	1	2		4	1	2	4	4	1	2	31
	lastentarhanopettaja			1	2	1		1	1	2		1		2	4	5	3	4	27
	lähihoitaja									2	2	1	5	1	1	1	1	4	18
	lähetti													1					1
	lähityöntekijä				1		1		1	1		1							5
lääkintävahtim./sairaank.								1			1							2	
M	maidonkatsastaja					1											1	2	
	mielenterveysh.				1											1		2	
N	nuorisiohjaaja											1						1	
	nuorisopalvelujen esimies																1	1	
	nuorisotyöntekijä												1					1	
O	ohjaaja		1					2	4	2	4	4	5	1	2	2	4	31	
	omaishoidon ohjaaja					1												1	
	osastoapulainen		1		1				2				1					5	
	osastonhoitaja	1	1	1	2	1	2		1	3					1		1	15	
	osastonjohtaja	1																1	
	osastosihteeri		1								1				1			3	
P	palvelusihteeri							1						1	1	1	1	5	
	perhe- ja nuorisotyön..													1				1	
	perhepäiväh. ohjaaja															1		1	
	perhepäivähoitaja		3	8	4	9	10	9	19	16	16	20	14	11	9	7	11	6	171
	perushoitaja		3	8	3	5	11	10	11	7	11	7	5	10	4	11	2	6	112
	perusturvajohtaja											1						1	
	pesula-apulainen				1													1	
	pesulanhoitaja									1								1	
	psykologi							3			1	2	2		1	1		10	
	päihdehuollon ohjaaja													1				1	
	päivähoidon johtaja								1									1	
	päivähoidon ohjaaja								1									1	
	päivähoitaja											1		1				2	
	päivähoitopäällikkö																	1	1
	päiväkodin johtaja		1				1			2				2	1	1	1	1	10
	päiväkotiapulainen/avustaja			1	1			1			1	2	1		1		1	1	10
päiväkotityöntekijä		1		1			2	1			2	3		1	1	1	1	14	
R	röntgenhoitaja			1			1											2	
	ryhmäavustaja											1				1		2	
	ryhmäperhep.hoitaja										1	1				1		3	
S	sairaanhoidtaja		4	2	6	3	3	5		5	5	10	8	5	3	2	7	1	69
	siivooja				1							1						2	
	sosiaalijohtaja					1					1		1					3	
	sosiaaliterapeutti															1		1	
	sosiaalityön päällikkö									1								1	
	sosiaalityöntekijä		1	1	2	1	2	2		1	2	2	1		2	2	1	5	25

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Yht.
T																		
talouspäällikkö		1					1					1						3
terveydenhoitaja	1	1	1	3		6	3	5	3	5	1	4	1	3	1	2	2	42
terveysk.avustaja		1		3	1		3	2	1		1		2	3	1	2	5	25
terveysk.hammaslääkäri		1				1	1	3	2		2	1	1	1			2	15
terveysk.lääkäri	1					1	3			2	1	1		1	4	1	1	16
terveystarkastaja													1		1			2
toimeentulotukisihteeri											1		1		1		1	4
toimistos sihteeri				2	1							2	1		1	1		8
toimistovirkailija						1				1				1	1			4
tulosyksikön johtaja									1				1					2
työkeskuksen johtaja								1										1
työnjohtaja			1															1
työnohjaaja																1		1
V																		
vaatehuoltaja		1			1					1								3
vammaishuollon johtaja								1										1
vanhainkodin johtaja			1															1
vahtimestari															1			1
vanhustyön johtaja								1										1
varastonhoitaja/varastomies												1						1
vastaava hammashoitaja																1		1
vastaava hammashuol.												1						1
vastaava hoitaja							1											1
vastaava ohjaaja		1					1											2
vastaava osastonhoi.										1								1
vastaava sairaanhoitaja		1		1	2													4
vastaava sosiaaliterap.											1							1
varastomies								1										1
virastomestari																	1	1
välinehuoltaja	1		1		1	1					1							5
Y																		
yksilöavustaja											1			1				2
ylihoitaja					1													1
ylilääkäri				1						1								2
	12	31	37	46	41	56	69	76	72	73	93	79	66	63	72	66	63	1015

Suurimmat poistuvat ammattinimikkeet ovat perhepäivähoitaja (171), perushoitaja (112), kodinhoitaja (80), sairaanhoitaja (69) ja terveydenhoitaja (42). Likimain 25-30 hengen poistuma ammatteja ovat ohjaajat, lastenhoitajat, lastentarhaopettajat, terveyskeskusavustajat, sosiaalityöntekijät ja laitosapulaiset. 15 henkilön verran poistuu myös terveyskeskuslääkäreitä ja hammaslääkäreitä, osastonhoitajia, päiväkotityöntekijöitä, hoitoapulaisia ja hammashoitajia. Poistumaa tarkastellessa huomaa (kuviot 17, taulukko 11), että poistuma kattaa lähes kaikki keskeiset ammattikunnat sote-alalla.

Kuvio 17. Ammatit, joista poistuu sote-alalta Kainuussa vähintään 10 henkilöä vuoteen 2020 mennessä

Taulukko 11. Ammatit, joista poistuu Kainuussa vähintään 10 henkilöä sote-alalta vuoteen 2020 mennessä, vuosittainen tarkastelu

Ammattinimike	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Yht.
Kotiaavustaja		1	1			2			2			1			1	1	1	10
Psykologi							3			1	2	2		1	1			10
Päiväkodin johtaja		1				1			2				2	1	1	1	1	10
Päiväkotiapul./avustaja			1	1			1			1	2	1		1		1	1	10
Kanslisti								2	2		1	2	2		2		2	13
Hammashoitaja							1		1	2	1	1	1	2	2	2	1	14
Hoitoapulainen				1		1		3	1	1	2		3	1	1			14
Päiväkotityöntekijä		1		1			2	1			2	3		1	1	1	1	14
Osastonhoitaja	1	1	2	2	1	2		1	3						1		1	15
Tk-hammaslääkäri		1				1	1	3	2		2	1	1	1			2	15
Terveysk.lääkäri	1					1	3			2	1	1		1	4	1	1	16
Lähihoitaja									2	2	1	5	1	1	1	1	4	18
Laitosapulainen	3	1		1	1	1	1	2	2	2	2	1	3			1		21
Sosiaalityöntekijä		1	1	2	1	2	2		1	2	2	1		2	2	1	5	25
Terveysk.avustaja		1		3	1		3	2	1		1		2	3	1	2	5	25
Lastentarhanopettaja			1	2	1		1	1	2		1		2	4	5	3	4	27
Lastenhoitaja		1	2	2	2		3	1	2		4	1	2	4	4	1	2	31
Ohjaaja		1						2	4	2	4	4	5	1	2	2	4	31
Terveydenhoitaja	1	1	1	3		6	3	5	3	5	1	4	1	3	1	2	2	42
Sairaanhoitaja		4	2	6	3	3	5		5	5	10	8	5	3	2	7	1	69
Kodinhoitaja	3	5		2	2	4	8	5	4	9	8	3	6	5	7	8	1	80
Perushoitaja		3	8	3	5	11	9	10	7	11	7	5	10	4	11	2	6	112
Perhepäivähoitaja		3	8	4	10	10	8	19	16	16	20	14	10	9	7	11	6	171

3. YHTEENVETO

Sosiaali- ja terveydenhuollon eläköityminen tulee koskettamaan laajasti koko alan kenttää Kainuussa, painottuen kuitenkin vahvasti terveyskeskuksen vuodeosaston, päivähoidon, vanhustenhuollon ja kotipalvelun henkilökuntaan. Ammattinimikkeittäin tarkasteltuna (taulukko 10.) poistuu alalta eniten perhepäivähoitajia, perushoitajia, kodinhoitajia, sairaanhoitajia, terveydenhoitajia. Tämän lisäksi huomattavaa poistumaa on myös lastenhoitajissa/-opettajissa, ohjaajissa, tk-avustajissa, sosiaalityöntekijöissä ja laitospulaisissa. Ajallisesti eläkkeelle poistuvan henkilöstön osuus kasvaa aina vuodesta 2004 vuoteen 2010 saakka, kiihtyen vuoden 2010 jälkeen aina vuoteen 2019 saakka.

Kuntakohtaisesti tarkasteltuna sosiaali- ja terveydenhuollon eläkepoistuman osuus henkilöstömäärään suhteutettuna on suurin Puolangan kunnassa, jossa vuosien 2003-2020 aikana poistuu henkilöstöstä 62 %. Puolangan lähituntumassa tulevat Sotkamo (52 %), Suomussalmi (51 %) ja Kajaani (50 %). Vuolijoella poistuma on 42 % ja Hyrynsalmella sekä Kuhmossa 32 %. Pienimmän määrän menettää Paltamon kunta, 26 %.

Tärkeää on kuitenkin tarkastella poistumaa koskevia tietoja myös yksikkökohtaisesti, koska saman yksikön sisälle ajoittuvat eri ammattihenkilöiden poistumat samana ajankohtana voivat olla merkittäviä yksikön toiminnan kannalta. Kainuun tulevaa sote-kuntayhtymää ajatellen koko Kainuun yhtenäisen tarkastelu kuntien antamien tietojen kautta luo kuvan käytettävissä olevasta henkilöstöstä.

Kun tarkastellaan toimintayksiköiden tilannetta **kunnittain (lukuunottamatta Kajaanin)**, Kuhmossa, Suomussalmella ja Sotkamossa henkilöstö ikääntyy nopeimmin terveyskeskuksessa, jossa samana vuonna poistuma kohdistuu useampaan ammattinimikkeeseen. Esimerkiksi Kuhmossa vuonna 2006 sairaanhoitaja, terveydenhoitaja, tk-avustaja tai Suomussalmella vuonna 2008 laboratorionhoitaja, terveydenhoitaja ja välinehuoltaja tai Sotkamossa vuonna 2009 erikoislaboratorionhoitaja, laboratorionhoitaja, röntgenhoitaja ja terveydenhoitaja eläköityvät samasta yksiköstä samanaikaisesti.

Vuoden 2010 jälkeen eläkkeelle jäävien määrä kasvaa. Terveyskeskuksen vuodeosastolla poistuma on nähtävissä vielä selvemmin. Vuodeosastolla työskentelevä henkilöstö muodostaa suurimman osan terveyskeskuksen henkilöstöstä, jonne myös poistuman osuus kohdentuu. Ammattinimikkeittäin katsottuna perushoitajat poistuvat eläkkeelle vuodeosaston henkilökunnasta. Pienissä kunnissa kuten Hyrynsalmella, Vuolijoella, Vaalassa tai Ristijärvellä eläköityminen näyttää olevan 'hallittua', jolloin henkilöstö ikääntyy yksittäisinä määrinä vuotta kohti.

Päivähoidossa ikääntyminen koskettaa koko kuntakenttää, eläkkeelle siirtyvien määrät kasvavat aina vuodesta 2005 alkaen, kiihtyen vuoden 2009 jälkeen. Vuodet 2010-2015 ovat poistuman kannalta merkittävimpiä. Suurin poistuma kohdistuu ammattiryhmän mukaan tarkasteltuna perhepäivähoitajiin. Edelleen Kuhmossa, Sotkamossa ja Suomussalmella poistuman osuus em. ammattiryhmästä on suurin.

Vanhustenhuollon yksiköissä Sotkamossa ja Suomussalmella perushoitajat ja hoitoapulaiset eläköityvät muita kuntia nopeammin, poistuman ollessa kuitenkin 1-2 henkilön luokkaa vuosittain.

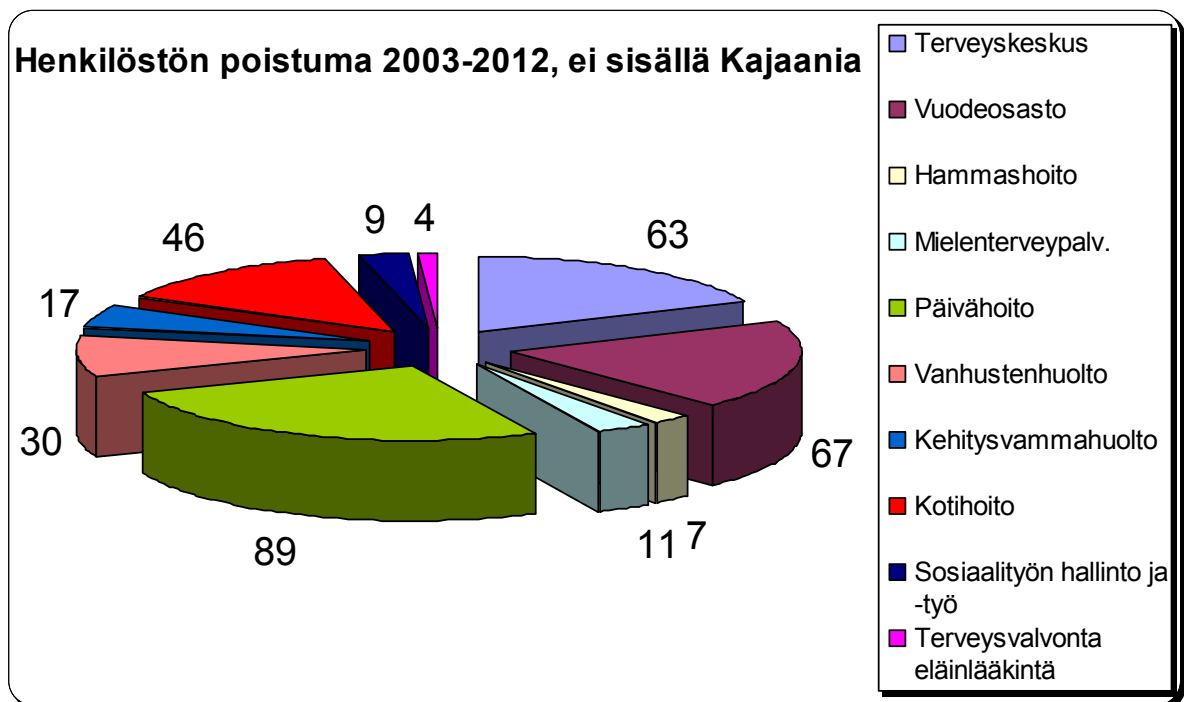
Kotihoidossa (kotipalvelu ja kotisairaanhoito) etupäässä kodinhoitajan nimikkeellä työskentelevät eläköityvät. Kotipalvelu näyttää olevan kaikissa kunnissa palvelu, jossa lähes kaikissa kunnissa on poistumaa vuosittain. Poistuma on osin myös yhtäaikaista useiden muiden ko. palveluissa työskentelevien ammattiryhmien kanssa. Esimerkkinä Puolangalla vuonna 2008 tai Suomussalmella vuosina 2009 ja 2010 sekä Ristijärvi vuonna 2013, henkilöstöstä poistuu samana ajanjaksona 2-3 eri ammattinimikettä yhtä aikaa.

Sosiaalityön hallinnossa ja sosiaalityössä virassa olevat sosiaalityöntekijät eläköityvät harvaan tahtiin, kuitenkin joissakin kunnissa poistuu ammatista eläkkeelle henkilöitä lähes vuosittain. Sotkamossa vuonna 2013 poistuu samaan aikaan sosiaalijohtaja ja 2 sosiaalityöntekijää eläkkeelle ja heti seuraavana vuonna, 2014, poistuu sosiaalityöntekijä ja toimistos sihteeri. Suomussalmella vastaavasti vuonna 2016 ja erityisesti vuonna 2017 tilanne on lähes vastaavanlainen.

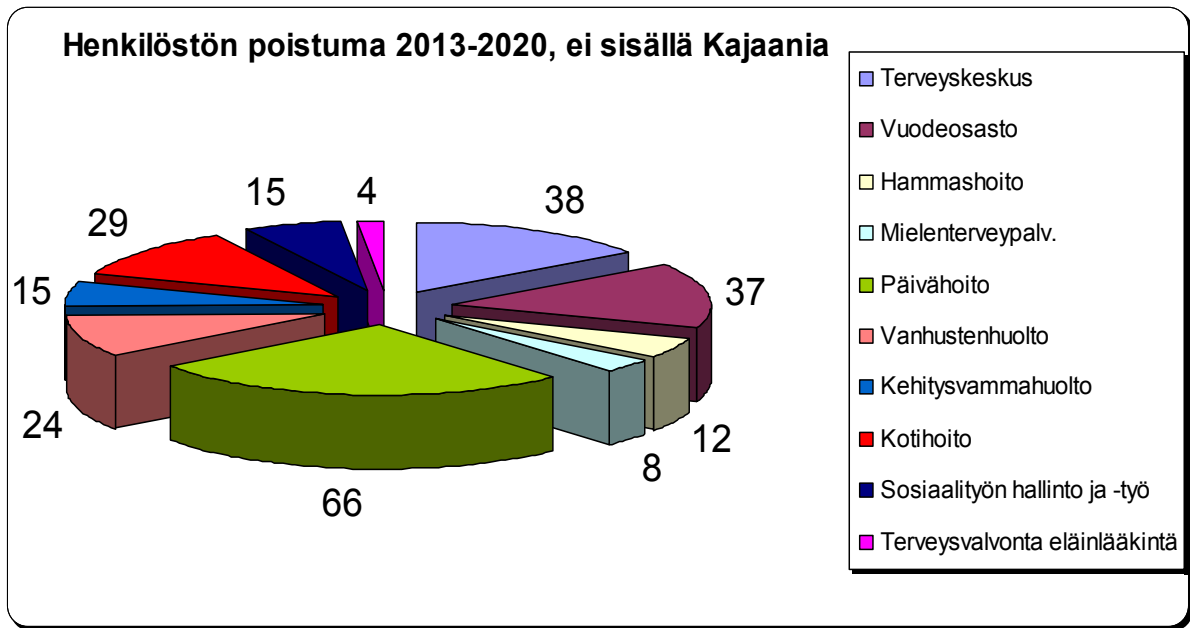
Mielenterveystyöstä ja kehitysvammahuollosta poistuu henkilöstöä etupäässä Kuhmossa, Suomussalmella ja Sotkamossa. Poistuma on kuitenkin määrällisesti pienempi kuin em. muissa palveluissa. Poistuma on poikkeuksitta 1 henkilöä per vuosi, paitsi kehitysvammahuollon osalta Sotkamossa ja Suomussalmella vuoden 2012 jälkeen määrät kasvavat jopa 3 henkilöön vuodessa.

Hammashuollossa Suomussalmella ja Sotkamossa tilanne realisoituu vasta vuoden 2012 jälkeen, jolloin hammaslääkärit ja hammashoitajat eläköityvät jossakin määrin yhtä aikaa. Muuten ko. ammattikunnan henkilöstö näyttää olevan vielä nuorta, samoin kuin terveysvalvonnan, ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkintähuollon osalta.

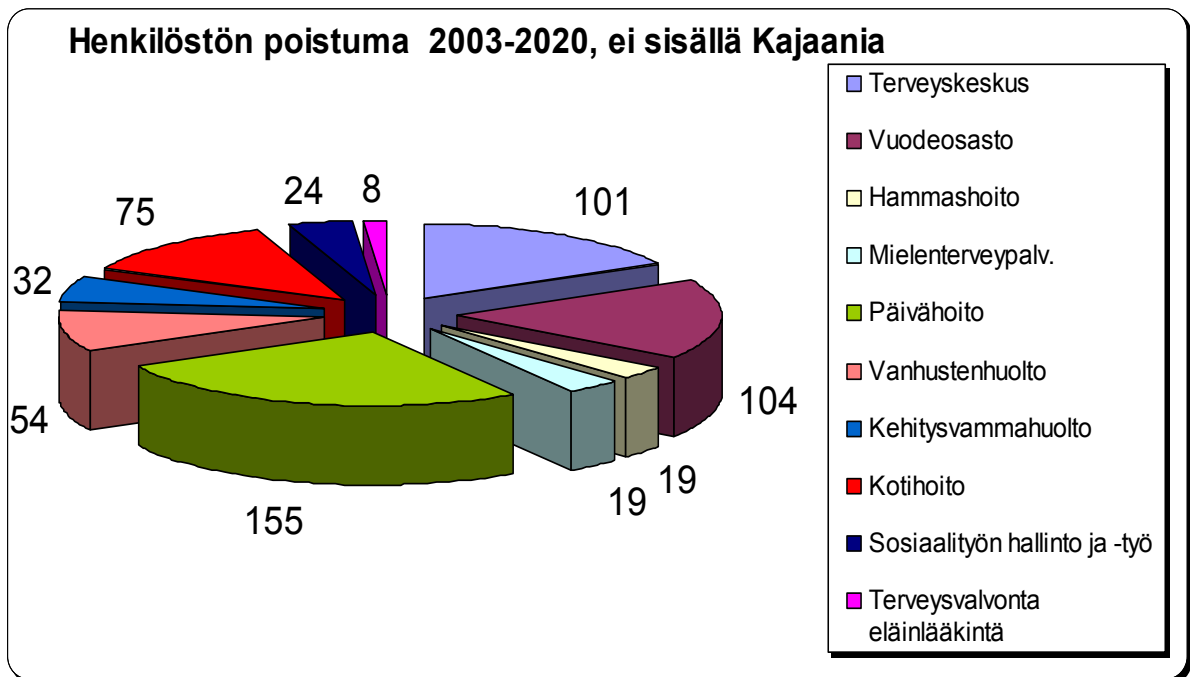
Kuvio 17. Henkilöstön poistuma eri sote-palveluissa Kainuussa yhteensä 2003-2012

Kuvio 18. Henkilöstön poistuma eri sote-palveluissa Kainuussa yhteensä 2013-2020

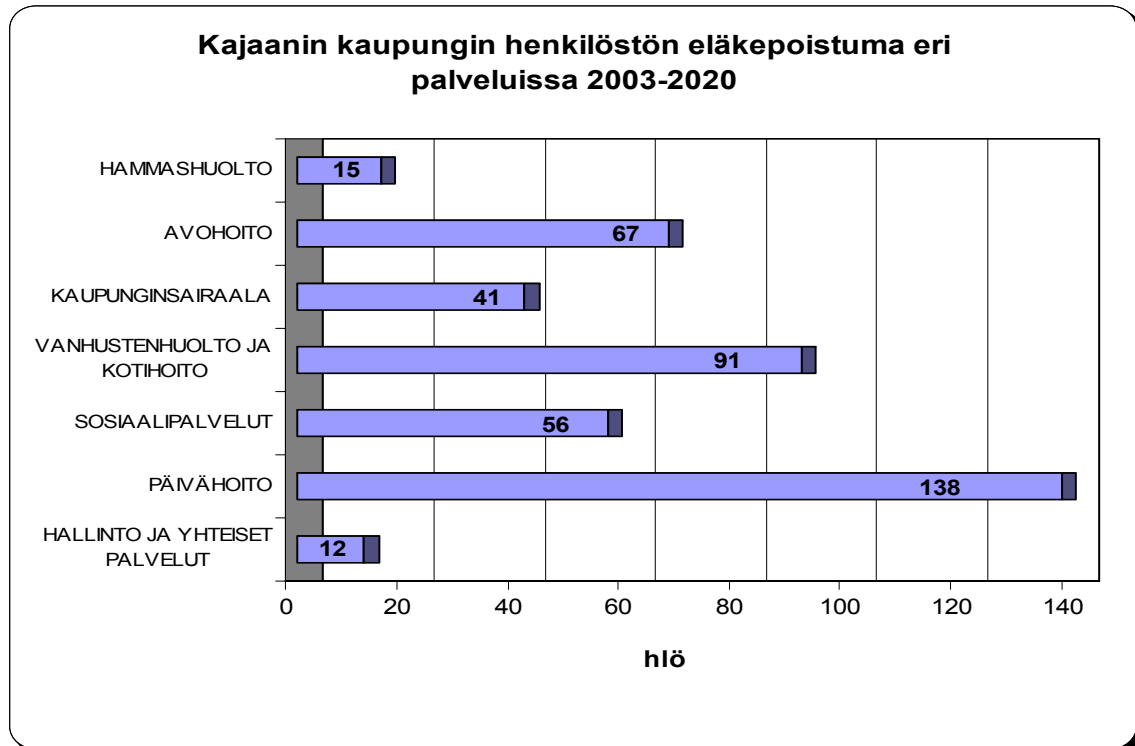

Kuvio 19. Henkilöstön poistuma sote-palveluissa yhteensä 2003-2020

Kajaanin perusturvatoimialan osalta tilanne noudattelee muiden Kainuun kuntien tilannetta, ollen kuitenkin määrällisesti suurempaa kuin muissa Kainuun kunnissa. Samana ajankohtana, 2003-2020, Kajaanin perusturvatoimialalta poistuu yhteensä 422 henkilöä, kun se muiden kuntien osalta on yhteensä 591 henkeä. Suurin henkilöstön poistuma Kajaanin sote-alueella kyseisenä ajankohtana on päivähoidon (yht. 138 henkilöä), vanhustenhuollon (yht. 91 henkilöä), avohoidon (yht. 67 henkilöä), sekä sosiaalipalveluiden (yht. 56 henkilöä) vastualueissa. Kaupunginsairaalassa vastaava luku on yhteensä 41 henkilöä.

Kuvio 20. Kajaanin kaupungin sote-henkilöstön eläkepoistuma eri palveluissa yhteensä 2003-2020

Kajaanin päivähoidossa eläköityy vuosittain 3 tai jonakin vuonna jopa 18 henkilöä. Poistuvaa henkilökuntaa on eniten vuoden 2012 jälkeen, jolloin vuosittain poistuu poikkeuksetta yli 10 henkilöä. Ammattiryhmittäin suurimman poistuman aiheuttavat perhepäivähoitajat ja lastenhoitajat.

Avohoidossa tilanne on hieman helpompi kuin päivähoidossa, ollen kuitenkin vuosittain 3-8 henkilön luokkaa. Ammattiryhmittäin poistuu eniten terveydenhoitajia ja sen jälkeen lääkäreitä ja terveyskeskusavustajia.

Vanhustenhuollossa tilanne on avohoidon kaltainen. Poistuma on vuosittain samaa luokkaa, 3-8 henkilöä. Poistuma kohdentuu ensisijaisesti kodinhoitajiin ja perushoitajiin. On huomattavaa, että niin avohoidossa kuin vanhustenhuollossa samana vuonna poistuu useampia ammattiryhmiä yhtä aikaa. Jonakin vuonna voi poistua yhtä aikaa jopa 5 eri ammattiryhmää samasta vastuualueesta.

Kaupunginsairaalassa eläköityy vuoteen 2011 saakka 1-4 henkilöä. Vuonna 2012 poistuu yhtä aikaa jopa 7 henkilöä, joista 4 on perushoitajia. Samalla määrät lisääntyvät alkujaksoon nähden. Perushoitajat ja sairaanhoitajat ovat ammattinimikkeen mukaan suurimmat poistujaryhmät.

Kajaanin sosiaalipalveluissa tilanne muuttuu merkittävästi vuoden 2010 jälkeen, jolloin poistuvien osuus vuosittain on 5-10 henkilön luokkaa. Alkuvuosina poistujia on 1-4 henkilöä. Ammattiryhmittäin poistujia on useissa ammattinimikkeissä vuosittain, mikä kuvaa hyvin selvästi tilannetta, jossa samasta vastuualueesta tai jopa samasta palveluyksiköstä voi poistua useita ammattiryhmiä. Sosiaalityöntekijöitä poistuu lähes joka vuosi aina vuoteen 2019 saakka. Myös kehitysvammahuollon osalta kehitysvammaisten ohjaajat eläköityvät vuosittain.

Hammashuollossa ja hallinnossa/yhteisissä palveluissa eläköityy lähes sama määrä tarkasteltavana ajanjaksona (12-15 henkilöä). Hammashuollossa vasta vuoden 2010 jälkeen eläkkeelle jäävien määrä kasvaa, jolloin vuosittain jää työelämän ulkopuolelle 1-2 henkilöä. Aina vuoteen 2007 hammashuollossa ei eläkkeelle jääjiä ole. Hallinnossa 'huippuvuosi' on vuosi 2010 jolloin 3 henkilöä poistuu työmarkkinoilta yhtä aikaa, 2 kanslistia ja 1 varastomies. Vastaava tilanne olisi vuonna 2019 jolloin myös 2 kanslistia olisi jäämässä ansaituille eläkevuosille.

Yhteenvetona tarkastelusta voidaan todeta, että eläköitymistä eri palveluissa tapahtuu vuosina 2003-2020 määrällisesti eniten Kajaanissa, 422 henkilöä, Sotkamossa (152 henkilöä), Suomussalmella 141 henkilöä ja Kuhmossa 97 henkilöä. Poistuman yhteismäärän ollessa kaikkien kuntien osalta **yhteensä 1013 henkilöä. Huomioiden 15 % ennakoinnin poistuma kasvaa koko Kainuussa 1163 henkilöön.**

Poistumaa kuvaavat luvut jäävät kuitenkin huomattavasti pienemmäksi kuin julkaisussa D:15 esitetyt tilastot Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon eläköitymisestä KVTEL - palvelusuhteessa. Vuosina 2002-2020 eläköityy sote-alalta em. selvityksen mukaan yhteensä 2154 henkilöä. Yhtenä syynä tähän on tarkastelun ajankohdan erot. Julkaisun D:15 pohja-aineistona on vuoden 2001 lopun tilanne, kun taas em. tarkastelu pohjautuu kuntien tilanteeseen syksyllä 2003. Lisäksi on huomattava, että julkaisussa D:15 poistumaa koskevissa tiedoissa on mukana myös omaishoidon tuella työskentelevät ja kaikki määräaikaisten/lyhyessä työsuhteessa olleet, jotka on tilastoitu ko. ajankohdan tilastojoon. Tässä tarkastelussa ovat mukana vain vakituisissa viroissa ja työsuhteissa työskentelevät henkilöt. Määrän eroja selittää myös se, että em. julkaisussa sote-alueeseen on laskettu kuuluvaksi myös nuoriso- ja liikuntatyö, mikä lisää oleellisesti tarkasteltavien määrää.

LÄHTEET

Kainuun hallintokokeilu, henkilöstöasiat kuntayhtymien perustamisen yhteydessä. Kyselylomake 1. Sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymään 1.1.2005 siirtyvät vakanssit ja henkilöt.

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon ennakointi. Raportti eläkepoistumasta 2002-2020. Sirpa Korhonen. Oulun yliopisto Kajaanin kehittämiskeskus. Aikuiskoulutus ja aluekehitys. Kainuun liiton julkaisusarja D:15. Kajaani 2003.

Kuntien eläkevakuutus: KVTEL -eläköityvät Kainuussa 2001-51 sekä ennuste eläköityvistä 2002-20.

JULKAISULUETTELO

Sarja A: virallisesti hyväksytyt julkaisut
 Sarja B: selvitykset ja tutkimukset
 Sarja C: hallinnolliset asiakirjat
 Sarja D: monistesarja

Sarja A

- A:1 Kainuun maakuntasuunnitelma
Maakunnan kehittämissstrategiat
vuosille 1993 - 1997 (1992)
- A:2 Kainuun maaseutuohjelma
(1994)
- A:3 Kajaanin osaamiskeskusohjelma
(1994)
- A:4 Kainuun vesistöohjelma, Oulujärven alue
(1994)
- A:5 Kainuun raja-alueohjelma (1994)
- A:6 Kainuun kehittämisohjelma (1994)
- A:7 Kainuun ehdotus EU:n 6-tavoite-
ohjelmaan (1994)
- A:8 Kainuu EU-objective programme
1995 -1999 (1995)
- A:9 Kainuun kehittämisohjelma (1995)
- A:10 Kainuun vesistöohjelma (1996)
- A:11 Karjala Interreg -ohjelma 1995-1999
(1995)
- A:12 Karjala Interreg -ohjelma 1995-1999
(1995), venäjänkielinen
- A:13 Kainuun kehittämisohjelma 1997
(1997)
- A: 14 Kainuun kehittämisohjelman priorisointi
(1997)
- A:15 Kainuun kehittämisohjelma 2000 (2000)
- A: 16 Kainuun aluekeskusohjelma (2001)
- A:17 Kainuun Kehittämisohjelma 2000,
Seurantaraportti v. 2001 (2001)
- A:18 Kainuun maakuntaohjelma 2003 – 2006
(2003)
- A:19 Kainuun maakuntasuunnitelma 2020
(2003)
- A:20 Kainuun maakuntaohjelman toteuttamis-
suunnitelma eli TOTSU 2004 – 2005

Sarja B

- B:1 Pohjois-Suomi tekee tulevaisuutensa
Seutukaavaliittojen kannanotto
Pohjois-Suomen kehittämiseen (1991)
- B:2 Pohjois-Suomen tavaraliikenne-
järjestelmän kehittäminen (1991)
- B:3 Puolanka
Kuntakeskuksen osayleiskaava
(1991)
- B:4 Kainuun liikunnan mallimaakunta
-projektin väliraportti 1988 - 1990
(1991)
- B:5 Nuorten asunto-olojen kehittämis-
projekti
Kyselytutkimus nuorten asumisesta ja
asuntotoiveista Oulun läänissä (1992)
- B:6 Yhteissuunnittelu kylien ja kaupungin-
osien liikuntasuunnittelussa (1992)
- B:7 Kainuun uhanalaiset kasvit (1992)
- B:8 Yhteissuunnittelu
Nakertaja - Hetteenmäen yhteissuun-
nittelukokeilu
Suunnitteluvaihe 1990 - 1992 (1992)
- B:9 Päivittäisen liikuntakasvatuksen opetus-
suunnitelma 5 - 6-vuotiaille esiopetuk-
seen (1992)
- B:10 Lastentanssin opetusohjelma
5 - 6-vuotiaille (1992)
- B:11 Kainuun liikunnan mallimaakunta
-projekti
Loppuraportti 88 - 92 (1992)
- B:12 Asuntoja nuorille - miten?
Nuorten asunto-olojen kehittämis-
projekti (1993)
- B:13 Kainuun tilastokatsaus 1993
(1993)
- B:14 Kainuun ja lähialueen metsätalous-
projekti; Kainuulaisten yksityismetsän-
omistajien puunmyyntihalukkuus
lähitulevaisuudessa
Loppuraportti osa 1
Loppuraportti osa 2, taulukot (1994)
- B:15 NOWERAIL
Lietmajärvi - Kozhkoma –rata (1995)

- B:16 Kainuu - tietomaakunta 2005 (1996)
- B:17 Kainuun jätehuollon yhteenvetoraportti (1996)
- B:18 Kainuun jätehuollon vaihtoehdot ja jätehuoltoyhteistyön toteutus (1996)
- B:19 Kainuun tilastokatsaus (1997)
- B:20 Kainuun kehittämisohjelman toteutumisasiaportti (1997)
- B:21 Lex Kainuu - Alueellinen työllisyyskokeilu 1999 - 2003 (1998)
- B:22 Kainuun kansainvälistymisohjelma 1999 - 2000 (1998)
- B:23 Kainuun pääomasijoitusrahaston perustaminen - esiselvitys
- B:24 Hyrynsalmen talouskehitys v. 1993 - 2000 (1998)
- B:25 Kajaanin talouskehitys v. 1993 - 2000 (1998)
- B:26 Kuhmon talouskehitys v. 1993 - 2000 (1998)
- B:27 Paltamon talouskehitys v. 1993 - 2000 (1998)
- B:28 Puolangan talouskehitys v. 1993 - 2000 (1998)
- B:29 Ristijärven talouskehitys v. 1993 - 2000 (1998)
- B:30 Sotkamon talouskehitys v. 1993 - 2000 (1998)
- B:31 Suomussalmen talouskehitys v. 1993 - 2000 (1998)
- B:32 Vaalan talouskehitys v. 1993 - 2000 (1998)
- B:33 Vuolijoen talouskehitys v. 1993 - 2000 (1998)
- B:34 Kainuun kuntatalouden kehitys vuoteen 2000 (1998)
- B:35 Kainuun kehittämisohjelman toteutumisasiaportti (1999)
- B:36 Internationalisering av ett landskap - Kajanaland som fallstudie (1999)
- B:37 Kainuun tilastokatsaus (1999)
- B:38 Lex Kainuu
Toinen kirja Lex Kainuu työllisyyskokeilusta 1999 - 2003 (2000)
- B:39 Siniset hetket ja siintävät vaarat Kainuun maakuntakuvatutkimus 2000 (2000)
- B:40 Euroopan Unionin aluepolitiikka Kainuussa - Ensimmäiset tavoite 6 - hankkeet verkostotalousteorian näkökulmasta (2000)
- B:41 Kainuun väestöennuste 1999 - 2020 (2002)
- B:42 Kainuun maakuntasuunnitelma ja -kaava 2020 - Geologiset tiedot ja mahdollisuudet (2002)
- B:43 Lännenlokarit Kainuusta Amerikkaan: Oiva Turpeinen (2002)
- B:44 Kainuun tilastokatsaus 2002 (2002)
- B:45 Kainuun hyvinvointistrategia vuoteen 2006 (2002)
- B:46 Kainuun maakuntasuunnitelma 2020 Skenaariotyövaiheen loppuraportti (2002)
- B:47 Valtatie 22 Oulu - Kajaani oikaiseminen välillä Petäjälahti-Kajaani Liikennetaloudellinen selvitys (2003)
- Sarja C**
- C:1 Kuntainliittosuunnitelma vuosille 1991 - 1995
Talousarvio vuodelle 1991 (1990)
- C:2 Kuntainliittosuunnitelma vuosille 1992 - 1996, talousarvio vuodelle 1992 (1991)
- C:3 Kertomus Kainuun Liiton toiminnasta vuodelta 1991 (1992)
- C:4 Kuntainliittosuunnitelma vuosille 1993 - 1997, Toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 1993 (1992)
- C:5 Kertomus Kainuun Liiton toiminnasta vuodelta 1992 (1993)
- C:6 Toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 1994, Toiminta vuosina 1994 - 1998 (1993)
- C:7 Kertomus toiminnasta vuodelta 1993 (1994)

- C:8 Toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 1995, Toiminta vuosina 1995 - 1999 (1994)
- C:9 Kertomus toiminnasta vuodelta 1994 (1995)
- C:10 Toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 1996 (1995)
- C:11 Kertomus toiminnasta vuodelta 1995 (1996)
- C:12 Talousarvio 1997 ja taloussuunnitelma 1997 - 1999 (1996)
- C:13 Kertomus toiminnasta vuodelta 1996 (1997)
- C:14 Talousarvio 1998 ja taloussuunnitelma 1998 - 2000 (1997)
- C:15 Kertomus toiminnasta vuodelta 1997 (1998)
- C:16 Talousarvio 1999 ja taloussuunnitelma 1999 - 2001 (1998)
- C:17 Kertomus toiminnasta vuodelta 1998 (1999)
- C:18 Kainuun liiton talousarvio 2000 ja taloussuunnitelma 2000 - 2001 (2000)
- C:19 Kertomus toiminnasta vuodelta 1999 (2000)
- C:20 Kainuun liiton talousarvio 2001 ja taloussuunnitelma 2001 - 2003 (2001)
- C:21 Kertomus toiminnasta vuodelta 2000 (2001)
- C:22 Kainuun liiton talousarvio 2002 ja taloussuunnitelma 2002 - 2004 (2001)
- C:23 Kainuun tavoite 6 -ohjelman hankkeet Rahoittajien sisäinen arvio (2002)
- C:24 Kertomus toiminnasta vuodelta 2001 (2002)
- C:25 Kainuun liiton talousarvio 2003 ja taloussuunnitelma 2003 - 2005 (2002)
- C:26 Kertomus toiminnasta vuodelta 2002 (2003)
- Sarja D**
- D:1 Työvoiman rakennemuutos Kainuussa 1980-luvulla (1991)
- D:2 Kainuun vesiliikenteen kehittäminen 1992 - 2010 (1991)
- D:3 Selvitys Kainuun yritys- ja toimipaikkarakenteesta (1991)
- D:4 Mielipidetiedustelu säästämisestä Sotkamon kunnan toiminnassa (1992)
- D:5 Väki vähenee - paraneeko pidot? Arvioita ja laskelmia Kainuun väestö- ja työvoimakehityksestä (1993)
- D:6 Oulujärven rantojen käyttö vuonna 1992 (1994)
- D:7 Kainuun suojelualueet (1994)
- D:8 Lex Kainuu - Kaukametsä-seminaari (1998)
- D:9 Lex Kainuu - Alueellinen työllisyyskokeilu 1999 - 2003: Vaikutukset valtion budjettiin vuonna 1999 eriteltynä eri ministeriöiden osalle (1998)
- D:10 Kainuun elinkeinopolitiikan ulkoinen arviointi (1998)
- D:11 Kainuulaisten elintarvikeyritysten tuote- luettelo (2000)
- D:12 Kainuun venäjän-kaupan strategialinjaukset - Työryhmäraportti (2000)
- D:13 Lex Kainuu eOPAS (2002)
- D:14 Lex Kainuu työllisyyskumppanuuden johtaminen - taolaisen filosofian wei wu wei -periaatteen soveltaminen työllisyyskumppanuuden verkostojohtamiseen. Johtamisen erikoisammattitutkinnon lopputyö Tiimiakatemiaalle / Jyväskylän aikuiskoulutuksen Johtamiskoulutusyksikölle. (2003)
- D:15 Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon ennakointi. Raportti eläkepoistumasta 2002-2020 (2003)
- D:16 Kainuun sosiaali- ja terveystalouden koulutus- ja työvoimatarpeet Yritysten kyselytulokset vuonna 2003 (2003)
- D:17 Kainuun sosiaali- ja terveystalouden Opiskelijakyselyn tulosraportti (2003)
- D:18 Kainuun kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön määrä, rakenne ja eläkepoistuma 2003-2020 (2003)